

บทที่ 4

การจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อร้าย

ปัญหาการก่อการร้ายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ พื้นที่ทั่วโลก สำหรับประเทศไทย ได้เผชิญกับปัญหาการก่อการร้ายที่สร้างความรุนแรงและเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันก็ยังไม่สามารถเอาชนะกับปัญหาการก่อการร้ายได้สำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และในฐานะที่ไทยเป็นภาคีสัญญาเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ (United Nations) จึงได้ให้ความสำคัญกับปัญหาการก่อการร้าย และได้พยายามแก้ปัญหาคือการก่อการร้ายด้วยวิธีการและมาตรการต่าง ๆ แต่ปัญหายังคงมีอยู่ และแม้ว่าประเทศไทยได้ใช้กลไกกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากถึง 15 ฉบับให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐทั้งฝ่ายทหาร ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายเหล่านั้นเพื่อป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แต่ก็ยังคงมีปัญหาของการบังคับใช้กฎหมายที่ทำให้เกิดการใช้อำนาจหน้าที่ทับซ้อนกัน รวมทั้งขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่สามารถนำกฎหมายที่มีอยู่มาบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพได้ การนำกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายซึ่งมีมากถึง 15 ฉบับที่ไทยได้ให้สัตยาบันไว้แล้ว 10 ฉบับ มาวิเคราะห์ กฎหมายทั้งไทยและระหว่างประเทศย่อมสร้างความสับสนต่อการบังคับใช้และกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศที่ไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบันจึงทำให้การวิจัยมีแนวคิดในการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเป็นกฎหมายฉบับเดียวเพื่อให้เกิดความชัดเจนของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในหน้าที่และอำนาจรวมทั้งมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และสภาพบังคับของกฎหมายที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพิ่มมากขึ้นเพื่อลดหรือบรรเทาปัญหาการก่อการร้ายให้น้อยลง

ในการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการก่อการร้ายตามเป้าหมายของการวิจัยนี้ได้กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์และผลกระทบจากปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้าย

การก่อการร้ายเป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมร้ายแรงในประเทศและเป็นอาชญากรรมข้ามชาติโดยมีเป้าหมายคือ การทำลายเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศาสนา และอุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อมุ่งที่จะทำร้ายประชาชนในพื้นที่ที่สร้างความหวาดกลัวให้แก่ประชาชนที่ไม่มีทางต่อสู้หรือป้องกันได้จึงมีผลต่อจิตใจ ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของทั้งประชาชนและหน่วยงานของรัฐ การใช้วิธีการที่รุนแรงและโหดร้ายโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายเพื่อหวังผลของการข่มขู่หรือบีบบังคับรัฐบาล การก่อการร้ายจึงเป็นการกระทำที่จงใจ โดยมีเจตนาพิเศษ ต้องการให้มีความเสียหายเกิดขึ้น โดยไม่ใส่ใจต่อความเสียหายและความปลอดภัยของผู้ใด

การก่อการร้ายเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับหลายประเทศทั่วโลก จึงถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรง เป็นทั้งอาชญากรรมและความผิดทางการเมือง และทำลายความมั่นคง ปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยสาธารณะอย่างร้ายแรง และมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการกระทำ ความผิดทางอาญาทั่ว ๆ ไปและนับว่าเป็นภัยอันตรายร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติ การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งได้สร้างความเสียหายอย่างมหาศาล เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่และกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ต้องสูญเสียดังกล่าวและงบประมาณจำนวนมากเพื่อการปราบปรามและป้องกันการก่อการร้ายที่เกิดขึ้น

สำหรับประเทศไทยการก่อการร้าย หรือบางครั้งเรียกว่า การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาเป็นเวลายาวนาน โดยมีสถานการณ์ของเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้หลายเหตุการณ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่รุนแรง ร้ายแรง และสร้างผลกระทบแก่ประชาชนในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่รัฐกับทำลายความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศ ดังเช่น

1) เหตุการณ์ในจังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547 ผู้ก่อความไม่สงบได้ปล้นอาวุธปืนจำนวน 413 กระบอก ที่กองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส รัฐบาลจึงประกาศใช้พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจฝ่ายทหารเหนือฝ่ายพลเรือนในการรักษาความสงบเรียบร้อยโดยเจ้าหน้าที่ทหารเป็นผู้ใช้กฎอัยการศึกมีอำนาจในการปิดล้อม ตรวจค้น จับกุม และกักตัว บุคคลใดได้มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นเป็นราชศัตรู หรือได้ฝ่าฝืนต่อคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารตามมาตรา 15 ทวิ และกฎหมายก็ได้ให้การคุ้มครองเจ้าหน้าที่ทหาร โดยกำหนดไว้ในมาตรา 16 ว่าหากมีความเสียหายเกิดขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใด เนื่องจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่

ฝ่ายทหาร ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายก็ไม่สามารถฟ้องร้องหรือเรียกร้องค่าเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายนี้ได้เลย

เหตุการณ์นี้สร้างผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีได้ตั้งข้อหาในความผิดฐานก่อการร้าย ทั้งที่ในขณะนั้นก็มีประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1-135/4 บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายบังคับใช้อยู่ แต่ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่กลับตั้งข้อหา ร่วมกันบุกรุกปล้นปืน และมีการออกหมายจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จำนวน 11 คน และถูกจับได้ 2 คน คือ นายมะซูกิ เซ็ง และนายซาอิซุน อับดุลรอฮะหมัดอวูร์ป็นของกลางของ กองพันพัฒนาที่ 4 ที่ถูกนำไปใช้ก่อเหตุในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่เป็นปัญหาก็คือ การที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1-135/4 ที่บัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้าย ไม่ชัดเจน มีการบัญญัติอัตราโทษที่สูงถึงประหารชีวิต และมีลักษณะของฐานความผิดที่ซ้ำซ้อนกับความผิดอาญาฐานอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วเช่นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ เป็นต้น และเป็นการยากที่จะให้เจ้าหน้าที่ดำเนินคดีอาญากับผู้ก่อการร้าย ภายใต้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากต้องแสวงหาพยานหลักฐาน และสืบสวนสอบสวน เพื่อให้มีหลักฐานเพียงพอกับข้อหาการก่อการร้าย จึงทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความสับสน และไม่กล้านำกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับเพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ต่อมาช่วงเช้าของวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2547 กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้ปฏิบัติการโจมตีจุดตรวจฐานปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่รัฐนับ 10 จุด ในหลายพื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดการปะทะกันกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบเสียชีวิตรวม 108 คน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจทำการวิสามัญผู้ก่อความไม่สงบในมัซยิดกรือเซะ จังหวัดปัตตานี อีกจำนวน 30 คน เหตุการณ์ดังกล่าวไม่มีกลุ่มใดออกมาอ้างว่าเป็นผู้ลงมือและไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่เชื่อมโยงถึงกลุ่มก่อการร้ายต่างชาติ เนื่องจากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นอายุประมาณ 15 ถึง 20 ปี ไม่มีอาวุธที่ร้ายแรง มีเพียงมีดพร้าและกริชเท่านั้นเป็นอาวุธ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงมองว่าผู้ก่อเหตุรุนแรงมีเจตนาที่จะตายตั้งแต่แรก และการกระทำดังกล่าวเป็นการโจมตีแบบฆ่าตัวตาย รัฐบาลในขณะนั้นเห็นว่าการโจมตีในครั้งนี้เป็นฝีมือของกลุ่มแบ่งแยกดินแดนซึ่งได้รับการฝึกฝนจากต่างประเทศ และในมุมมองของกลุ่มสิทธิมนุษยชนมองว่าการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร และตำรวจว่าไม่มีความจำเป็นต้องฆ่าพวกเขาเหล่านั้นแต่สุดท้ายก็ทำ และการฆ่าพวกเขาเหล่านั้นคือการฆ่าในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับชาวมุสลิมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจมีอาวุธครบมือและต่างได้รับการฝึกฝนเพื่อรับมือกับสถานการณ์เช่นนี้มาอย่างดีแล้ว สามารถจัดการกับเหตุการณ์ลักษณะนี้ได้อย่างแน่นอน และไม่มีเหตุผลอะไรที่จะต้องฆ่าพวกเขา

เหตุการณ์นี้ได้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และกระทบต่อความมั่นคงของรัฐอีกครั้ง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทหารอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 โดยประเมินสถานการณ์ว่ากลุ่มผู้ก่อความไม่สงบเป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายและมีอาวุธร้ายแรง และตัดสินใจใช้มาตรการขั้นสูงสุดด้วยการใช้อาวุธ และได้วิสามัญกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบเพื่อระงับและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น โดยไม่คำนึงถึงว่าหากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมิใช่กลุ่มผู้ก่อการร้าย การดำเนินการดังกล่าวจะมีความรุนแรงเกินไปหรือไม่ ทั้ง ๆ ที่ยังมีกฎหมายอื่น ๆ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 พระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 และกฎหมายอื่น ๆ ยังสามารถใช้บังคับได้อยู่

2) เหตุการณ์ในจังหวัดยะลา เป็นจังหวัดในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 เกิดเหตุการณ์รุนแรงครั้งใหญ่ ผู้ก่อความไม่สงบได้ยิงหม้อแปลงเสาไฟฟ้าแรงสูงเพื่อให้ไฟฟ้าดับเป็นวงกว้างและทำการโจมตีเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงสถานที่ราชการ และบ้านเรือนของประชาชนหลายจุดเรียกเหตุการณ์นี้ว่า เหตุดับเมืองยะลา รัฐบาลในขณะนั้นจึงประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เพื่อควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่ควบคู่ไปกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 ให้อำนาจพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารอยู่เหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน และฝ่ายบริหารได้ใช้มาตรการพิเศษต่าง ๆ ในพื้นที่ที่มีสถานการณ์กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นสถานการณ์เร่งด่วนที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ และการใช้อำนาจบริหารราชการตามกฎหมายปกตินั้นไม่เพียงพอที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและคลี่คลายสถานการณ์ให้กลับคืนสู่สถานการณ์ปกติได้ แต่เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ไม่มียุติว่าจะดีขึ้น แต่สถานการณ์ได้รุนแรงขึ้นเป็นลำดับ ปัญหาส่วนหนึ่งสืบเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายหลังการยุบเลิกศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยคณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อรับผิดชอบงานภารกิจงานด้านฝ่ายพลเรือนและตำรวจทำให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้มีบทบาทหน้าที่เสมือนเป็นรัฐบาลส่วนหน้า มีสถานะภารกิจมีความชัดเจนและมีความเป็นเอกภาพแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดผลในทางด้านจิตวิทยาทำให้ประชาชนรู้สึกในความห่วงใยของรัฐบาลตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เหตุการณ์ได้เริ่มรุนแรงขึ้นมีการปลุกฝังอุดมการณ์และจัดเตรียมองค์กรขึ้นใหม่เพื่อปฏิบัติการก่อเหตุความไม่สงบในละลอกใหม่อีกอย่างต่อเนื่อง

เหตุการณ์นี้ ได้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทำให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยขาดความน่าเชื่อถืออีกครั้ง เนื่องจากรัฐบาลได้มีการประกาศใช้กฎหมายที่ทับซ้อนกับหลายฉบับ เป็นภาระให้กับประชาชนผู้ถูกบังคับใช้กฎหมายจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 พระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ในขณะที่เดียวกันแม้จะมีประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายหลัก ที่รัฐสามารถนำมาใช้บังคับเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมได้ แต่รัฐบาลกลับไม่นำประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้

เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 รัฐบาลในขณะนั้น ได้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้นมาอีกครั้ง ต่อมาในปี พ.ศ. 2553 ได้มีพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและมีหน่วยงานสำคัญ คือศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นนิติบุคคลไม่ขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม แต่ให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีและนับตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. 2547 ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้รวมถึงพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา คือ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา เหตุการณ์ได้เริ่มคลี่คลายลงและส่งสัญญาณมีแนวโน้มในทางที่ดีขึ้น และตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มาตรา 21 ได้กำหนดให้ผู้ที่ถูกกล่าวหา ได้รับความอหิวาต์ การฟ้องคดี ในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด เพราะหลงผิด กลับใจเข้ามอบตัว และการเปิดโอกาสให้กลับตัวนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคง ถ้าผู้ถูกกล่าวหายินยอมและศาลเห็นว่ามีความสมควรก็สามารถสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการอหิวาต์และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดแทนการฟ้องคดี

ปัญหาการก่อการร้ายด้วยวิธีการที่รุนแรงสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างมากเนื่องจากถูกทำร้ายจนถึงขั้นเสียชีวิต และสูญเสียทรัพย์สิน รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการฝ่ายใดก็ตามหากผู้ก่อการร้ายพบเห็นจะถูกทำร้ายด้วยอาวุธรุนแรงรวมถึงการใช้อาวุธสงคราม ทำให้ประเทศตั้งอสุญเสียดังเจ้าหน้าที่รัฐและงบประมาณจำนวนมากซึ่งหากพิจารณาจากสถิติการก่อการร้ายจะพบว่า ในแต่ละปีจะมีจำนวนการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้นดังปรากฏตามตารางสถิติ (ดูภาพประกอบที่ 4.1 สถิติความสูญเสียจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2564)

สถิติความสูญเสียจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี 2547 - 2564 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564)													
ปีเกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์ จำนวนคดี	เสียชีวิต			บาดเจ็บ			พิการ			(1) รวมความสูญเสีย ทางด้านร่างกาย (คน)	(2) ศพฝัง - ฝังใหม่ ทั้งหมด (คน)	รวม (1) + (2) (คน)
		ประชาชน	เจ้าหน้าที่รัฐ	รวม	ประชาชน	เจ้าหน้าที่รัฐ	รวม	ประชาชน	เจ้าหน้าที่รัฐ	รวม			
		(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)			
2547	502	180	182	362	180	200	380	18	21	39	761	131	892
2548	888	340	163	503	485	269	754	43	22	65	1,322	228	1,550
2549	1,040	425	184	609	508	351	857	55	32	87	1,551	390	1,941
2550	1,407	645	247	892	697	654	1351	70	32	102	2,045	463	2,508
2551	639	304	177	481	400	375	775	20	27	47	1,652	296	1,948
2552	628	290	182	472	531	517	1,048	38	24	62	1,582	317	1,899
2553	610	244	147	391	355	361	716	44	27	71	1,208	182	1,390
2554	574	272	149	421	402	404	806	41	35	77	1,204	481	1,685
2555	538	232	163	395	788	405	1,193	30	29	59	1,647	471	2,118
2556	554	179	204	383	352	559	911	17	41	58	1,352	276	1,628
2557	425	165	117	272	375	305	680	25	20	45	987	583	1,570
2558	304	78	73	151	158	308	466	12	14	26	641	215	856
2559	344	77	89	166	260	395	629	18	29	47	821	433	1,254
2560	174	42	82	94	172	205	377	11	13	24	486	262	747
2561	153	47	39	86	107	115	217	5	11	16	318	182	500
2562	120	41	43	84	105	147	252	3	17	20	353	200	553
2563	51	11	20	31	61	105	166	2	3	5	202	89	291
2564	9	0	0	0	2	11	13	0	0	0	15	2	17
รวม	9,440	3,382	3,194	6,576	6,158	3,379	9,537	433	438	871	18,771	5,236	24,007

ที่มา: กลุ่มงานเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

ภาพประกอบที่ 4.1 สถิติความสูญเสียจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2564 (กลุ่มงานเฝ้าระวังฯ สอ.บต., ออนไลน์, 2564)

ปัญหาที่เกิดขึ้นจนกระทั่งไม่เป็นที่เกรงกลัวต่อผู้ก่อการร้ายอีกประการหนึ่งก็คือ ข้อจำกัดของกฎหมายในเรื่องความชัดเจนของความหมายการก่อการร้ายที่ส่งผลต่อการพิพากษาของศาลที่ต้องเคร่งครัดต่อการตีความกฎหมาย ดังเช่น

3) คำพิพากษาของศาลฎีกาเกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้าย

(1) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9912/2556 พนักงานอัยการจังหวัดยะลา โจทก์ ฟ้องนายรอมลี สีเยาะ กับพวก จำเลย มีข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยทั้งสองเป็นสมาชิกของขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนผู้ตายเป็นผู้หาข่าวความเคลื่อนไหวของขบวนการดังกล่าวให้แก่ทางราชการ ในวันเกิดเหตุผู้ตายขับรถจักรยานยนต์กลับจากท่าละหมาดจะไปยังบ้านพัก จำเลยทั้งสองขับรถจักรยานยนต์ตามสะครอยไปจนถึงบ้านพักของผู้ตายแล้วร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายจนถึงแก่ความตาย เมื่อภริยาของผู้ตายได้ยินเสียงปืนได้ออกมาดูแลถามจำเลยที่ 2 ว่าเหตุใดจึงยิงผู้ตาย จำเลยที่ 2 ชูภริยาของผู้ตายให้อยู่เฉย ๆ พร้อมกับจ้องปืนเล็งไปที่ภริยาของผู้ตาย โดยไม่ได้แสดงพฤติกรรมให้เห็นว่าเป็นการสร้างควมวุ่นวายและความไม่สงบให้เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การกระทำของจำเลยทั้งสองไม่มีความผิดฐานร่วมกันก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1 (1)

(3) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5682/2559 การกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 209 เป็นความผิดสำเร็จทันทีเมื่อผู้นั้นได้เข้าเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบ ทั้งยังเป็นความผิดต่อเนื่องติดต่อกันตลอดมา トラบใดที่ผู้กระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ยังคงเป็นสมาชิกของคณะบุคคลดังกล่าว เมื่อคณะบุคคลที่จำเลยทั้งเจ็ดเข้าร่วมเป็นสมาชิกตามที่โจทก์บรรยายฟ้องในคดีนี้ กับคณะบุคคลที่จำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 เข้าร่วมเป็นสมาชิกตามที่โจทก์บรรยายฟ้องในคดีก่อนเป็นคณะบุคคลเดียวกัน และช่วงระยะเวลาที่จำเลยทั้งเจ็ดสมัครเป็นสมาชิกของคณะบุคคลดังกล่าวอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกันกับระยะเวลาที่จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 ถึงที่ 5 สมัครเป็นสมาชิกของคณะบุคคลในคดีดังกล่าว ความผิดฐานเป็นอั้งยี่ที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ในคดีนี้จึงเป็นฟ้องซ้ำหรือเป็นฟ้องซ้อนกับคดีดังกล่าว หากคดีดังกล่าวถึงที่สุด สิทธินำคดีอาญาในความผิดฐานเป็นอั้งยี่มาฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 เป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4) หรือหากคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 9 หรือศาลฎีกา ห้ามมิให้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ในความผิดเป็นอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173 วรรคสอง (1) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ความผิดฐานเป็นช่องโจรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 210 เป็นความผิดสำเร็จเมื่อมีการสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บทบัญญัติไว้ในภาค 2 ของประมวลกฎหมายอาญา ความผิดฐานเป็นช่องโจรจึงเป็นขั้นตอนการกระทำความผิดที่ยกระดับจากความผิดฐานเป็นอั้งยี่โดยมีการกระทำถึงขั้นคบคิดหรือตกลงกันหรือประชุมหรือตกลงกันเพื่อกระทำความผิด ส่วนความผิดฐานร่วมกันก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2 (2) จะเป็นการผิดต่อเมื่อผู้กระทำได้สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้ายหรือการกระทำอื่นใดตามที่บทบัญญัติไว้ในมาตรา 135/2 (2) อันเป็นการยกระดับจากความผิดฐานเป็นอั้งยี่เช่นกัน แม้ความผิดฐานเป็นช่องโจรและความผิดฐานร่วมกันก่อการร้ายอาจเป็นความผิดกรรมเดียวกันได้หากเป็นการสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อก่อการร้ายซึ่งเป็นความผิดตามที่บัญญัติไว้ในภาค 2 ของประมวลกฎหมายอาญา แต่วันเวลาและสถานที่เกิดเหตุซึ่งโจทก์บรรยายฟ้องเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานเป็นช่องโจรและฐานร่วมกันก่อการร้ายในคดีนี้ต่างจากวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุที่โจทก์บรรยายฟ้องเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานเป็นช่องโจรและฐานร่วมกันก่อการร้ายในคดีก่อน และเจตนาในการกระทำความผิดคดีนี้ต่างกับเจตนาในการกระทำความผิดที่โจทก์ฟ้องในคดีก่อน ฟ้องโจทก์ในความผิดฐานเป็นช่องโจรและฐานร่วมกันก่อการร้ายคดีนี้เป็น การกระทำความผิดต่างกรรมกันกับความผิดฐานเป็นช่องโจรและฐานร่วมกันก่อการร้ายในคดีก่อน จึงไม่เป็นฟ้องซ้อนหรือฟ้องซ้ำกับฟ้องในความผิดฐานเป็นช่องโจรและฐานร่วมกันก่อการร้าย

ในคดีดังกล่าว เมื่อการกระทำความผิดฐานเป็นช่องโหว่ในคดีนี้ โจทก์บรรยายฟ้องและนำสืบว่า จำเลยที่ 1 ที่ 3 ถึงที่ 5 และที่ 7 สมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำการก่อการร้าย และลงมือกระทำความผิดฐานก่อการร้ายโดยร่วมกันมีวัตถุประสงค์ ดังนี้การกระทำความผิดฐานเป็นช่องโหว่และความผิดฐานร่วมกันก่อการร้ายในคดีนี้จึงเป็นกระทำความผิดโดยมีเจตนาเดียวกันในการกระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวอันถือเป็นความผิดกรรมเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ส่วนการกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ และฐานเป็นช่องโหว่เป็นการกระทำความผิดที่ ยกระดับถึงขั้นมีการสมคบกันเพื่อกระทำความผิดไม่ว่าโดยร่วมกันคบคิดหรือวางแผนเพื่อกระทำ ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในภาค 2 ของประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น การกระทำความผิดฐาน เป็นอั้งยี่ และฐานเป็นช่องโหว่จึงเป็นการกระทำความผิดที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาต่างกัน อันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

(3) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1176/2543 แม้โจทก์จะไม่มีประจักษ์พยานที่รู้เห็นขณะ จำเลยกระทำความผิดมาเป็นพยานแต่โจทก์มีสืบเอก อ. ผู้ซึ่งสืบสวนทราบว่า จำเลยเป็นสมาชิกของ กลุ่มก่อการร้ายบีอาร์เอ็น พันตำรวจตรี ส. ผู้จับกุม จำสิบโท พ. ผู้ซักถามจำเลยหลังถูกจับและ พันตำรวจโท ข. พนักงานสอบสวนพยานแวดล้อมเข้าเบิกความประกอบเอกสารและภาพถ่าย สอดคล้องเชื่อมโยงกันตั้งแต่ก่อนจับกุมจำเลยที่สืบเอก อ. สืบทราบว่าจำเลยเป็นสมาชิกของ กลุ่มก่อการร้าย บีอาร์เอ็น ที่มีนาย อ. เป็นหัวหน้า ซึ่งในช่วงปี 2540 นาย อ. กับพวกปะทะกับ เจ้าหน้าที่เสียชีวิต เจ้าหน้าที่ยึดอาวุธปืน วิทยุสื่อสาร เอกสารเรียกค่าคุ้มครองและภาพถ่ายสมาชิก กลุ่มโจรก่อการร้าย รวมทั้งภาพถ่ายที่มีภาพจำเลยอยู่ด้วย จนกระทั่งหลังจำเลยถูกจับกุมได้ให้การ รับสารภาพต่อพันตำรวจตรี ส. พันตำรวจโท ข. กับพันตำรวจตรี ป. ในข้อหาอั้งยี่ ตามบันทึกการ จับกุมและบันทึกคำให้การผู้ต้องหาทั้งจำเลยรับต่อพันตำรวจตรี ส. และจำสิบโท พ. ว่าก่อนถูก จับกุมจำเลยได้เข้าเป็นสมาชิกกองกำลังติดอาวุธ โจรก่อการร้ายขบวนการ บีอาร์เอ็น และมีภาพถ่าย ของจำเลยอยู่ในภาพที่พันตำรวจตรี ส. ได้มาก่อนจำเลยถูกจับและได้ลงลายมือไว้ในภาพนั้นด้วย แม้ พันตำรวจตรี ส. กับสืบเอก อ. จะเบิกความแตกต่างถึงแหล่งที่มาที่มีใช้สื่อสารที่สำคัญ เพราะ สารสำคัญอยู่ที่บุคคลตามภาพถ่ายเป็นจำเลยหรือไม่ ซึ่งในชั้นพิจารณาจำเลยก็รับว่าเป็นบุคคลตาม ภาพถ่าย เพียงแต่นำสืบปฏิเสธว่า ถูกกลุ่มขบวนการก่อการร้ายขู่บังคับให้เข้าร่วมขบวนการ มิฉะนั้น จะถ่ายรูปส่งให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองและบังคับให้แต่งชุดดินป่าและถือปืนแล้วถ่ายภาพไว้ซึ่งขัดต่อ เหตุผลเพราะหากเป็นการขู่บังคับน่าจะใช้อาวุธข่มขู่จะได้ผลดีกว่า และที่จำเลยนำสืบว่าได้ลง ลายมือชื่อในเอกสารหลายฉบับ แต่ไม่ทราบข้อความเนื่องจากอ่านเขียนและพูดภาษาไทยไม่ได้และ ไม่มีล่ามแปลให้จำเลยฟังนั้น ในชั้นสอบสวนพันตำรวจโท ข. เบิกความว่าการสอบปากคำจำเลยได้ ให้นายดาบตำรวจ ว. เป็นล่ามแปลและจำเลยได้ให้การไว้โดยละเอียดเกี่ยวกับวันเวลา สถานที่และ

บุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่จริงสอดคล้องกับบุคคลและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเจ้าพนักงานคงไม่สามารถบันทึกขึ้นเองได้ พยานหลักฐานที่จำเอนำสืบนั้น ไม่มีน้ำหนักพียงหลักฐานของโจทก์ได้ จำเอนเข้าเป็นสมาชิกกองกำลังติดอาวุธ โจรก่อการร้ายขบวนการ บีอาร์เอ็นกลุ่มนาย อ. มีพฤติการณ์กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการแบ่งแยกดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเรียกค่าคุ้มครอง ชุ่ม โจมตีเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเป็นคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีการดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมายจึงมีความผิดฐานอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 209 วรรคหนึ่ง

จากการศึกษาคำพิพากษาของศาลฎีกาที่เคยตัดสินไว้เกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้าย พบว่า ความผิดฐานก่อการร้ายตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ยังมีการบัญญัติไว้ไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมลักษณะของการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย มีการบัญญัติขึ้นซ้ำซ้อนกับลักษณะของฐานความผิดที่มีอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความสับสน เป็นปัญหาไม่สามารถนำกฎหมายดังกล่าวมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

จากสภาวะการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นมานั้น ได้สร้างความไม่สงบสุขและสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชนในพื้นที่เกิดเหตุและใกล้เคียงกับทำให้ประเทศต้องสูญเสียเจ้าหน้าที่รัฐและค่าใช้จ่ายในการระงับเหตุ แต่ก็ไม่สามารถที่จะหยุดยั้งเหตุการณ์ก่อการร้ายได้ ยังคงมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ โดยมีการนำเอาหลักศาสนา ความเชื่อ และการแบ่งแยกดินแดนเป็นข้ออ้างและปลุกระดม พร้อมกับการฝึกคนในพื้นที่ให้ทำการก่อการร้ายโดยมีแนวร่วมของประชาชนในพื้นที่ร่วมปกปิดผู้กระทำผิดด้วยความหวาดกลัวจากการข่มขู่ของผู้ก่อการร้าย หรือความเชื่อทางศาสนาก็ตาม ดังปรากฏสถิติความสูญเสียจากเหตุการณ์ก่อการร้ายหรือความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

อย่างไรก็ดีภาครัฐเองก็ได้พยายามที่จะหามาตรการและวิธีการต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามแต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ และหากจะพิจารณาถึงกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันก็พบว่า มีหลายฉบับทำให้มีหลายหน่วยงานทำหน้าที่ในการปราบปรามซึ่งก็สร้างความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายนอกจากนี้โดยเหตุที่ประเทศไทยมีพันธกรณีจากกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศทำให้ไม่สามารถที่จะใช้มาตรการรุนแรงในการปราบปรามจึงส่งผลให้ผู้ก่อการร้ายไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายและต่อการปราบปราม ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือหากมีการปราบปรามก็มักจะถูกอ้างว่าขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ปัญหาเหล่านี้ทำให้การก่อการร้ายหรือการสร้างความไม่สงบสุขเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันซึ่งคงจะเป็นเช่นนี้ต่อไปจนถึงอนาคต ด้วยเหตุนี้การวิจัยจึงมีแนวคิดว่านอกจากจะใช้มาตรการอื่น ๆ เช่น มาตรการทางสังคม จิตวิทยาหรือมาตรการทางการประกอบอาชีพ การพัฒนาชุมชน แล้วไม่น่าจะเพียงพอ มาตรการที่สำคัญคือมาตรการทางกฎหมาย

ที่น่าจะทำให้การปราบปรามและป้องกันมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากกฎหมายที่มีความชัดเจนจะเป็นกลไกและเครื่องมือในการใช้อำนาจรัฐของหน่วยงานปราบปรามสามารถดำเนินการได้และมีผลต่อประชาชนที่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายโดยไม่มีกรกล่าวอ้างเหตุใด ๆ เพื่อให้ไม่ต้องรับโทษหรือลดโทษลงไปได้

ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีแนวคิดจากสภาวการณ์แห่งปัญหาและผลกระทบดังกล่าวมานั้นเกิดจากการไม่มีกฎหมายใช้บังคับโดยตรงมีเพียงประมวลกฎหมายอาญาที่มีบทบัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายเท่านั้นกฎหมายที่เหลืออีกถึง 14 ฉบับนั้นก็ไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจน จึงส่งผลกระทบต่อการใช้กฎหมายในการจะป้องกันและปราบปรามปัญหาการก่อการร้ายอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้นในแนวคิดของการวิจัยจึงเห็นว่าสมควรที่จะได้มีการจัดทำกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการก่อการร้ายขึ้น

2. กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

ตามที่ได้วิเคราะห์ถึงสภาวการณ์ปัญหาและผลกระทบจากการก่อการร้ายนั้น จะเห็นได้ว่าการก่อการร้ายมีมาเป็นเวลายาวนาน และนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งการวิจัยนี้จะได้วิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายของไทย โดยแยกการวิเคราะห์ออกเป็น

2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นทั้งความผิดทางอาญาร้ายแรง และเป็นทั้งความผิดที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด จึงได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา 52 และ มาตรา 68 โดยเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) เรื่องการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน

กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน (มาตรา 52) เนื่องจากความผิดฐานก่อการร้ายและความผิดที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญาที่ร้ายแรง และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐด้วย

2) ระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม

ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็วและไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินไป และรัฐพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่

ในกระบวนการยุติธรรมให้ปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ (มาตรา 68)

2.2 ประกาศพระราชโองการให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้รัฐจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีเพื่อการพัฒนาประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนจึงได้มีการตราประกาศพระราชโองการให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 -2580) เพื่อให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อความสุขของคนไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และการบริการของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศโดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ในยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด เช่น การรักษาความสงบภายในประเทศ การพัฒนาและเสริมสร้างคน

ในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการ แก้ไขปัญหา การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ การพัฒนาและ เสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สามารถป้องกัน และขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อ ความมั่นคง การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ ความมั่นคงของชาติ การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาและฝึกพลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาค ประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญภัยคุกคามได้ทุกมิติทุก รูปแบบและทุกระดับ การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มี ประสิทธิภาพ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม การพัฒนา กลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบ องค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติ อื่น ๆ และการพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เป็นต้น

2.3 ประมวลกฎหมายอาญา

เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงลักษณะของการกระทำความผิดและมีการกำหนดบทลงโทษ ทางอาญาไว้ด้วย โดยเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับความคิดฐานก่อการร้ายนั้น มีบัญญัติเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546 คือ

1) มีการบัญญัติเกี่ยวกับบังคับใช้กฎหมายในกรณีที่มีกระทำความผิดฐานก่อการร้าย นอกพระราชอำนาจให้ต้องรับโทษในราชอาณาจักร เนื่องจากปกติกฎหมายไทยจะใช้บังคับได้ ภายในราชอาณาจักรไทย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบัญญัติเรื่องนี้ไว้เพื่อให้สามารถนำกฎหมายไทย ไปบังคับและสามารถดำเนินคดีได้แม้ว่าความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายนั้นจะเกิดขึ้น นอกราชอาณาจักรไทย (มาตรา 7 (1/1))

2) ความผิดฐานการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1-มาตรา 135/4 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

(1) ความผิดฐานก่อการร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1

ประมวลกฎหมายอาญามีการกำหนดฐานความผิดและองค์ประกอบความผิดฐานก่อการร้ายจะต้องมีลักษณะของการกระทำความผิดและมีเจตนาพิเศษในการกระทำความผิดที่แตกต่างจากความผิดอาญาทั่วไป โดยกำหนดให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้

1. ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

2. กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

3. กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท (มาตรา 135/1(1))

มีข้อยกเว้น คือ

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย (มาตรา 135/1 วรรคสอง)

(2) ความผิดฐานก่อการร้าย ที่มีลักษณะของการกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท (มาตรา 135/1 (2))

มีข้อยกเว้น คือ

การกระทำให้การเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย (มาตรา 135/1 วรรคสอง)

(3) ความผิดฐานก่อการร้ายที่มีลักษณะกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใดหรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท (มาตรา 135/1(3))

มีข้อยกเว้น คือ

การกระทำให้การเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย (มาตรา 135/1 วรรคสอง)

(4) ความผิดฐานขู่เข็ญว่าจะก่อการร้าย กำหนดว่า ผู้ใดขู่เข็ญว่าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ขู่เข็ญจริง ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา 135/2 (1))

(5) ความผิดฐานสะสมกำลังพลหรืออาวุธ กำหนดว่า ผู้ใดสะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย เตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อก่อการร้ายหรือกระทำความผิดใดๆอันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้ายหรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ (มาตรา 135/2 (2)) ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

(6) ความผิดฐานสนับสนุนการก่อการร้าย กำหนดลักษณะของการกระทำความผิดว่า ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 135/1หรือมาตรา 135/2 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น ๆ (มาตรา 135/3)

(7) ความผิดฐานเป็นสมาชิกของคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย กำหนดลักษณะของการกระทำความผิดว่า ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท (มาตรา 135/4)

เห็นได้ว่าประเทศไทยได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญาเหมือนประเทศต่าง ๆ ในระบบลายลักษณ์อักษร (Civil Law) โดยมีได้กำหนดคำนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” และมีได้แบ่งแยกการก่อการร้ายภายในประเทศ (Domestic Terrorism) และการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (International Terrorism) ออกจากกัน มีมาตรา 7 (1/1) บัญญัติไว้แต่เพียงว่าการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายนอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักร และในประมวลกฎหมายอาญายังบัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ในภาค 1 (บทบัญญัติทั่วไป) ลักษณะ 1 ว่าด้วยบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป และภาค 2 (ความผิด) ลักษณะที่ 1/1 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา 135/1-135/4 แต่ก็ยังเป็นปัญหาและไม่สามารถนำกฎหมายดังกล่าวมาใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายไม่ชัดเจน และมีความซ้ำซ้อนกับความผิดทางอาญฐานอื่น ๆ ที่เคยมีอยู่แล้ว มีการกำหนดอัตราโทษที่สูงถึงประหารชีวิต ไม่เหมาะสมและไม่ได้สัดส่วน เกิดความสับสนให้แก่เจ้าหน้าที่ในการนำมาบังคับใช้ จึงไม่สามารถนำกฎหมายที่มีอยู่ดังกล่าวมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

เป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สิน เพราะมีมาตรการควบคุมตรวจสอบเส้นทางการเงินเพื่อป้องกันมิให้นำไปใช้สนับสนุนกิจกรรมการก่อการร้าย ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2546 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ กำหนดให้การก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาเป็นความผิดมูลฐาน (มาตรา 3 (8)) และหมายรวมถึงการกระทำตามมาตรา 5 ซึ่งได้แก่

1) การโอน รับโอน เปลี่ยนสภาพทรัพย์สินหรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษ หรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงินและให้หมายความรวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานก่อนการร้ายด้วย

3) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะมีการจำหน่าย จ่าย โอนหรือเปลี่ยนแปลงไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใดหรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด

ในกรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา มีโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 60) ส่วนกรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล มีโทษปรับตั้งแต่สองแสนถึงหนึ่งล้านบาท (มาตรา 61)

ในกรณีผู้สนับสนุนหรือช่วยเหลือก่อนหรือขณะกระทำความผิดหรือจัดหา หรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ หรือการกระทำใด ๆ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือมิให้ถูกลงโทษ หรือได้รับประโยชน์ในการกระทำความผิดต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ และการพยายามกระทำความผิด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับความผิดสำเร็จ และการสมคบกันกระทำความผิดต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษสำหรับความผิดนั้น

ผู้กระทำความผิดฐานพอกเงิน แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าปรากฏว่าผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักร หรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น

การก่อการร้ายนั้น มีความจำเป็นต้องมีเงินสนับสนุนเป็นจำนวนมาก โดยแหล่งที่มาของเงินไม่ปรากฏชัดเจน แต่คาดหวังกันว่าน่าจะมีที่มาจากต่างประเทศ หรือองค์กรศาสนา เพื่อเป็นเงินใช้จ่าย ในการดำเนินการเพื่อก่อการร้ายและการยังชีพของผู้ก่อการร้าย ซึ่งเป็นการจูงใจให้กระทำความผิดฐานก่อการร้าย ดังนั้นหากผู้ก่อการร้ายถูกจับได้ การตัดเส้นทางการเงินดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องกระทำ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ. 2542 จึงสามารถจะใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามและป้องกันการก่อการร้าย โดยการติดตามเพื่อทำการยึดเงิน และทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้

2.5 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี การริบทรัพย์สินและการดำเนินการอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือการให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ ในกรณีที่ประเทศไทยมีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญากับประเทศใด ประเทศนั้นอาจขอความช่วยเหลือมายังผู้ประสานงานกลาง

กรณีที่ไม่มีสนธิสัญญาความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา ระหว่างกันถ้าประเทศผู้ร้องขอแสดงว่าจะให้ความร่วมมือในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ การขอความช่วยเหลือ เมื่อผู้ประสานงานกลางได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้ร้องขอ และส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หรือรับคำร้องจากหน่วยงานของรัฐบาลไทยและส่งให้ประเทศผู้รับคำร้องขอ โดยพิจารณาและวินิจฉัยว่าคำร้องขอนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ควรให้หรือขอความช่วยเหลือหรือไม่และให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักอัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งทำความเห็นประกอบการพิจารณาและวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลาง กรณีที่ความเห็นขัดแย้งกันให้ผู้ประสานงานกลางส่งเรื่องไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งตามที่ผู้ประสานงานกลางเสนอหรือเป็นอย่างอื่น

ประเภทของการให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือได้แก่ การสอบสวนและการสืบพยานหลักฐานการจับกุมและการให้ออกสารหรือข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ การจัดส่ง การค้นและยึด การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน การสืบหาบุคคล การเริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ริบหรือยึดทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา โดยถือว่าบรรดาพยานหลักฐานและเอกสารที่ได้มาตามพระราชบัญญัติรับฟังได้ตามกฎหมาย ข้อยกเว้นหรือข้อจำกัดการให้ความช่วยเหลือ คำร้องขออาจถูกปฏิเสธได้หากประเทศไทยพิจารณาเห็นว่าคำร้องขอนั้นกระทบกระเทือนอธิปไตย ความมั่นคงหรือสาธารณประโยชน์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเมือง หรือความผิดทางทหาร

ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญา ที่เป็นความผิดสากล ในบางครั้งมีการกระทำความผิดทั้งภายในและนอกราชอาณาจักร และบางครั้งเมื่อมีการปราบปรามผู้ก่อการร้ายก็จะหนีออกไปนอกราชอาณาจักร ทำให้เกิดความยุ่งยากในการดำเนินคดีและเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ทั้งนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 นี้ ซึ่งประเทศที่จะขอความร่วมมือ หรือให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญานี้ จะต้องเป็นประเทศที่ไทยเป็นสมาชิกและได้ทำข้อตกลงร่วมกันด้วย

2.6 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนการก่อการร้ายทางการเงิน

พ.ศ. 2556

เป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินและการเข้าถึงเงินทุนของผู้ก่อการร้าย มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) คำนิยาม คำว่า “การก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร และคำว่า “บุคคลที่ถูกกำหนด” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย หรือบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 3)

2) การถูกกำหนดรายชื่อในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายให้สำนักงานเสนอรายชื่อดังกล่าวไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อมีคำสั่งประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ชักช้า และการเพิกถอนรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนด ให้กระทำได้เมื่อมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอันเป็นผลให้ต้องเพิกถอนรายชื่อผู้นั้นออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว (มาตรา 4) ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้นให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาส่งรายชื่อผู้นั้นให้พนักงานอัยการพิจารณาขึ้นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และถ้าปรากฏแก่ศาลว่ามีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ให้ศาลมีคำสั่งตามที่ขอหากผู้นั้นมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือ ผู้นั้นดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือโดยพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมนั้นต้องมีอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (มาตรา 5)

3) การกระทำความผิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(1) ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยมีการกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการจัดหา รวบรวม หรือดำเนินทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือ

ดำเนินการด้วยประการใด ๆ โดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สินหรือการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย เป็นการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ความผิดฐานผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน หรือสมคบกันในการกระทำความผิด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น ๆ

(3) ความผิดฐานพยายามกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่ได้กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

(4) ถ้านิติบุคคลกระทำความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท และในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษหนักขึ้น ก็ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โดยมีการกำหนดให้ความผิดตามมาตรา นี้ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา 16)

ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ถึงแม้ประเทศไทยจะมีการกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้วก็ตาม แต่ยังคงไม่มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการเข้าถึงเงินทุนของผู้ก่อการร้าย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามเรื่องดังกล่าว โดยให้มีการจัดทำรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด การกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนการกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการร่วมมือกันเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำใดที่เป็น

การก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์จะนำไปใช้ในการก่อการร้าย

2.7 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เป็นการกำหนดฐานความผิดและโทษการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) การกำหนดว่า การกระทำความผิดโดยทุจริต หรือ โดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา หรือ

2) การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน หรือ

3) การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือ

4) การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้หรือ

5) การเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ผิดกฎหมาย

ถ้าการกระทำความผิดเป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้ (มาตรา 14)

ปัจจุบันมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสารซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างรวดเร็ว ในบางครั้งผู้ก่อการร้ายได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด จนสามารถก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงและกว้างขวางไปทั่วโลก การมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่มีมาตรการเกี่ยวกับการกระทำความผิดและกำหนดโทษไว้ในกรณีที่มีการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ การเผยแพร่ และการส่งต่อข้อมูลใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง

แห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย จึงเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

2.8 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551

เป็นกฎหมายให้อำนาจกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ในการป้องกันควบคุม แก่ใจ และฟื้นฟูสถานการณ์ใดที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลาย หรือทำความเสียหาย ต่อชีวิตร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ ให้กลับสู่สภาวะปกติ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐมีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) คำนิยาม คำว่า “การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อป้องกัน ควบคุม แก่ใจ และฟื้นฟูสถานการณ์ใดที่เป็นภัย หรืออาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลายหรือทำความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐรวมถึงในกรณีที่เกิด หรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กลับสู่สภาวะปกติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ (มาตรา 3)

2) อำนาจของเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก่ใจหรือบรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่ ให้ผู้อำนาจการ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนด ดังนี้

(1) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการหรืองดเว้นการปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด

(2) ห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนดในห้วงเวลาที่ปฏิบัติการ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น

(3) ห้ามออกนอกเคหสถานในเวลาที่กำหนด

(4) ห้ามนำอาวุธออกนอกเคหสถาน

(5) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ

(6) ให้บุคคลปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันเกี่ยวกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชน

โดยข้อกำหนดดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ด้วยก็ได้ และการกำหนดดังกล่าวต้องไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชนเกินสมควรแก่เหตุ (มาตรา 18)

3) การเยียวยาและคุ้มครองผู้เสียหาย ในกรณีที่ใช้อำนาจของ กอ.รมน. ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้สุจริตให้กอ.รมน. จัดให้ผู้นั้นได้รับการชดเชยค่าเสียหายตามควรแก่กรณีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา 20)

พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่กำหนดตามมาตรา 15 อาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเจ็บป่วย เสียชีวิต ทูพพลภาพพิการ หรือสูญเสียอวัยวะอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นนอกเหนือจากที่มีกฎหมายกำหนดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา 22)

4) การมีส่วนร่วมของประชาชน หากปรากฏว่าผู้ใดต้องหาว่าได้กระทำความผิดอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่กลับใจเข้ามาบอกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นั้นได้กระทำไปเพราะหลงผิดหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์และการเปิดโอกาสให้ผู้นั้นกลับตัวจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในกรณีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนของผู้ต้องหา นั้น พร้อมทั้งความเห็นของพนักงานสอบสวนไปให้ผู้อำนวยการ หากผู้อำนวยการเห็นด้วยกับความเห็นของพนักงานสอบสวนให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นของผู้อำนวยการ ไปให้พนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องต่อศาล หากเห็นสมควรศาลอาจสั่งให้ส่งผู้ต้องหา นั้นให้ผู้อำนวยการเพื่อเข้ารับการอบรม ณ สถานที่ที่กำหนดเป็นเวลาไม่เกินหกเดือน และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดด้วยก็ได้ ในการดำเนินการดังกล่าว ให้ศาลสั่งได้ต่อเมื่อผู้ต้องหา นั้นยินยอมเข้ารับการอบรมและปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว และเมื่อผู้ต้องหา ได้เข้ารับการอบรมและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดดังกล่าวแล้วสิทธิภาคินาคืออาญา มาฟ้องผู้ต้องหา นั้นเป็นอันระงับไป (มาตรา 21)

ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญา และเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ด้วยการมีพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ซึ่งให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน(กอ.รมน.) มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันควบคุม แก้ไขและฟื้นฟูสถานการณ์ใด ๆ ที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุขทำลายหรือทำความเสียหายต่อชีวิตร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐให้กลับสู่สภาวะปกติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายที่สามารถใช้ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายได้

2.9 พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457

เป็นกฎหมายที่ใช้กรณีที่เกิดสถานการณ์สงคราม หรือจลาจล เมื่อทหารประกาศใช้กฏอัยการศึกให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการยุทธ

การกระทำปราบปราม หรือการรักษาความสงบเรียบร้อย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนต้องปฏิบัติตามความต้องการของฝ่ายทหาร (มาตรา 6) โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเต็มที่ ที่จะดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบสิ่งของต้องห้าม ต้องยึดหรือจะต้องเข้าอาศัยหรือมีไว้ในความครอบครอง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งตรวจสอบตัวบุคคล ยานพาหนะ สิ่งปลูกสร้าง หรือที่ใด ๆ และไม่ว่าเวลาใด ๆ การตรวจข่าวสาร จดหมาย โทรเลข หีบห่อ หรือสิ่งอื่นใดที่ส่งหรือมีไปมาถึงกัน การตรวจหนังสือสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ภาพโฆษณา บทหรือคำประพันธ์ (มาตรา 9)

2) เกณฑ์พลเมืองให้ช่วยทหารในกิจการ ขุดยาน สัตว์พาหนะ เสบียงอาหาร เครื่องจักร และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ จากบุคคลหรือบริษัทใด ๆ (มาตรา 10)

3) ห้ามมั่วสุมประชุมกัน ออกจำหน่าย จ่ายหรือแจก ซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ภาพ บท หรือคำประพันธ์ การห้ามโฆษณา แสดงมหรสพ รับหรือส่งซึ่งวิทยุวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์

4) ห้ามใช้ทางสาธารณะไม่ว่าทางบก หรืออากาศรวมถึงทางรถไฟหรืออรรถาง

5) ห้ามมีหรือใช้เครื่องมือสื่อสาร อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินหรืออาจนำไปใช้เป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติดังกล่าว

6) ห้ามบุคคลออกนอกเคหสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด

7) ห้ามบุคคลเข้าไปหรืออาศัยอยู่ในเขตท้องที่ใดที่เห็นว่าจำเป็นต่อการยุทธ การระงับปราบปรามหรือการรักษาความสงบเรียบร้อย

8) ห้ามบุคคลกระทำหรือมีซึ่งกิจการหรือสิ่งอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนด

9) การยึดชั่วคราวบรรดาสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อมิให้เป็นประโยชน์แก่ราชศัตรู หรือเพื่อประโยชน์แก่ราชการทหาร (มาตรา 12)

10) การที่จะเข้าอาศัยใด ๆ ซึ่งราชการทหารเห็นว่าจำเป็นและใช้เป็นประโยชน์ในราชการทหาร (มาตรา 13)

11) การเผา ทำลายสิ่งที่จะเห็นว่าเป็นกำลังแก่ราชศัตรู หรือสร้างที่มั่น ดัดแปลงภูมิประเทศ หรือหมู่บ้านสำหรับการต่อสู้ราชศัตรูหรือเตรียมการป้องกันรักษา (มาตรา 14)

12) การขับไล่ผู้ต้องสงสัยอย่างหนึ่งอย่างใดจำเป็นออกจากเมือง หรือตำบล ตลอดจนกักตัวบุคคลต้องสงสัยว่าเป็นราชศัตรูหรือฝ่าฝืนกฎหมายนี้ หรือคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่เกิน 7 วัน (มาตรา 15)

หากมีความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นเนื่องจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร บุคคลหรือบริษัทใด ๆ จะร้องขอค่าเสียหาย หรือค่าปรับอย่างหนึ่งอย่างใด จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่ได้เลย เพราะอำนาจทั้งปวงที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้ปฏิบัติและดำเนินการตามกฎหมายการศึกษานี้ ถือเป็นการใช้อำนาจสำหรับป้องกันพระมหากษัตริย์ ชาติ ศาสนา ด้วยกำลังทหารให้ดำรงคงอยู่ในความเจริญรุ่งเรืองเป็นอิสราภาพ และสงบเรียบร้อยปราศจากราชศัตรูภายนอกและภายในราชอาณาจักร

พระราชบัญญัติกฎหมายการศึกษา พ.ศ. 2457 เป็นกฎหมายที่มีการประกาศใช้ในสถานการณ์ที่มีความรุนแรง มีการจลาจล หรือในสถานการณ์ที่เกิดศึกสงคราม เมื่อมีการก่อการร้ายที่ใช้ความรุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงและกว้างขวาง จึงมีความจำเป็นต้องประกาศใช้พระราชบัญญัติกฎหมายการศึกษา พ.ศ. 2457 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน และมีหน้าที่และอำนาจเด็ดขาดในการกระทำการใดๆ เพื่อที่จะดำเนินการปราบปราม แก้ไขควบคุมสถานการณ์ และในบางครั้งอาจต้องใช้อาวุธที่ร้ายแรงและต้องใช้ความรุนแรง เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ดังนั้นกฎหมายฉบับนี้จึงมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่

2.10 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) บทนิยาม คำว่า “ก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคี และคำว่า “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ พืช จำนวนมาก หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ ส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ของอาวุธดังกล่าว และคำว่า “บุคคลที่ถูกกำหนด” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและสำนักงานได้ประกาศรายชื่อนั้น หรือบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4)

2) การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมติของหรือภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่กำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคลหรือองค์กรใด เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย

ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า ผู้ใดมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาดำเนินการดังนี้

(1) ส่งรายชื่อผู้นั้นให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

(2) ประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

(3) ให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการระงับดำเนินการกับทรัพย์สินที่ถูกกำหนดหรือของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของผู้นั้นหรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(4) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบ

(5) แจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็หรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่มีหรือเคยมีธุรกรรมกับผู้นั้น

กรณีที่เกิดความเสียหายจากการดำเนินการ หากเจ้าหน้าที่ดำเนินการโดยสุจริต ก็ไม่ต้องรับผิดชอบแต่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด เว้นแต่กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ที่ได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการกำหนดการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด อาจยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อให้พิจารณาขอให้ดำเนินการเพิกถอนรายชื่อออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด เพิกถอนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน และมีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (มาตรา 6-14)

3) การสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมติของหรือภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่กำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคลหรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดกระทำการอันเกี่ยวข้องกับ การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(1) กำหนดรายชื่อที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแต่งตั้งขึ้นพิจารณาส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อส่งคำร้องไปยังคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติให้ดำเนินการกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรดังกล่าว

(2) ประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดเป็นผู้กระทำการเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงแล้ว

(3) ให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการระงับดำเนินการกับทรัพย์สินที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

(4) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบ

(5) แจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบเกี่ยวกับผู้ที่ เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่มีหรือเคยมีธุรกรรมกับผู้นั้น โดยผู้ถูกระงับการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินอาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการพิจารณาคำหนดรายชื่อเพื่อขออนุญาตดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ได้ภายใต้การวินิจฉัยของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติหรือผู้รับมอบหมาย (มาตรา 15-20)

4) บทกำหนดโทษ กำหนดความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ให้เป็นความผิดฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกำหนดให้ผู้สนับสนุนหรือสมคบกันในการกระทำความผิดต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในกระทำความผิดนั้นและกรณีกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรต้องรับโทษในราชอาณาจักร (มาตรา 25-27)

แม้ประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556 ที่ใช้บังคับเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แต่มาตรการดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในปัจจุบันที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เนื่องจากในการก่อการร้ายนั้น ผู้ก่อการร้ายได้ใช้อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่น อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมีหรืออาวุธอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ พืช จำนวนมาก

หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง การมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายที่จะช่วยให้สามารถป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายได้

2.11 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศยาน พ.ศ. 2521

มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) การกำหนดฐานความผิดและอัตราโทษ เกี่ยวกับการยึดหรือเข้าควบคุมอากาศยานในระหว่างการบิน ดังนี้

(1) การใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่น หรือขู่เข็ญว่าจะกระทำอันตรายต่ออากาศยานนั้น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี (มาตรา 5)

(2) การทำลายอากาศยาน หรือกระทำความเสียหายแก่อากาศยานในระหว่างบริการ (มาตรา 4) เพื่อให้อากาศยานนั้นไม่สามารถทำการบิน หรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน หรือ กระทำแก่อากาศยานในระหว่างบริการด้วยอุปกรณ์วัตถุหรือด้วยวิธีใด ๆ อันอาจทำลายอากาศยาน หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่อากาศยาน เพื่อให้อากาศยานนั้นไม่สามารถทำการบินหรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี (มาตรา 6)

(3) การประทุษร้ายผู้อื่นในท่าอากาศยานที่ให้บริการการบินพลเรือน จนเป็นเหตุให้หรือน่าจะเป็นเหตุให้ผู้อื่นนั้นได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือทำลายหรือทำให้เสียหายอย่างร้ายแรง ต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าอากาศยานที่ให้บริการทางการบินพลเรือน หรือต่ออากาศยานที่ไม่อยู่ในระหว่างบริการและอยู่ในท่าอากาศยานนั้น หรือทำให้การบริการของท่าอากาศยานหยุดชะงักลง ทั้งนี้โดยใช้อุปกรณ์ วัตถุหรืออาวุธใด ๆ และการกระทำนั้นเป็นอันตราย หรือน่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานนั้น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี (มาตรา 6 ทวิ)

(4) การใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นในอากาศยานในระหว่างการบินซึ่งการกระทำนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท (มาตรา 7)

(5) การทำลายหรือกระทำความเสียหายแก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ หรือกระทำโดยวิธีใด ๆ แก่การปฏิบัติการของเครื่องอำนวยความสะดวกนั้น ซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน

ในระหว่างการบิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท (มาตรา 8)

(6) การแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จและการนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยอากาศยานในระหว่างการบิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี (มาตรา 9)

2) กำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการเดินทางโดยอากาศยาน

ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการเดินทางโดยอากาศยาน และมีอำนาจใช้มาตรการอันสมควรในการป้องกันเพื่อความปลอดภัย ในกรณีที่ผู้ควบคุมอากาศยานมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดได้กระทำหรือจะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินั้น หรือกรณีการกระทำซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคล หรือทรัพย์สินในอากาศยาน หรือ การฝ่าฝืนต่อระเบียบและวินัยในอากาศยานหรือการควบคุมตัวบุคคลใด และส่งให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือนำตัวลงจากอากาศยานเมื่อเหตุจำเป็น โดยผู้ควบคุมอากาศยานเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานหรือผู้โดยสาร

กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าจำเป็นจะต้องกระทำเช่นนั้นทันที เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานผู้โดยสารอาจใช้มาตรการอันสมควรในทางป้องกันโดยไม่ต้องมีการให้อำนาจจากผู้ควบคุมอากาศยาน เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยอากาศยาน บุคคล หรือทรัพย์สินในอากาศยาน แต่ผู้ควบคุมอากาศยานอาจสั่งยกเลิกมาตรการนั้นได้ (มาตรา 13) ผู้ควบคุมอากาศยานอาจนำบุคคลใดลงจากอากาศยานเมื่อลงสู่พื้นในราชอาณาจักร เพื่อส่งตัวให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นได้กระทำหรือจะกระทำการใด ๆ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยอากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน (มาตรา 15) หรือ ส่งตัวบุคคลใดให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นได้กระทำการในอากาศยาน ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรงตามกฎหมายอาญาของประเทศที่อากาศยานนั้นจดทะเบียน และผู้ควบคุมอากาศยานต้องจัดหาพยานหลักฐานและข้อความต่าง ๆ ให้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เว้นแต่เป็นความผิดทางการเมือง หรือเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ศาสนาที่มีได้เกี่ยวกับความปลอดภัยอากาศยาน (มาตรา 16)

3) บทกำหนดโทษ

การกำหนดความรับผิดชอบของผู้สนับสนุนการกระทำความผิด และผู้พยายามกระทำความผิด ตามกฎหมายนี้ ให้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ และผู้ที่เตรียมการเพื่อกระทำความผิด ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับการกระทำความผิดนั้น ๆ

เมื่อผู้ก่อการร้าย ได้ลงมือกระทำความผิดฐานก่อการร้ายโดยการเข้ายึดหรือเข้าควบคุม อากาศยานระหว่างกำลังบิน พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 กำหนดให้ผู้ควบคุมอากาศยานและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน สามารถใช้มาตรการ อันสมควรในทางป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายได้ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง โดยอากาศยาน

2.12 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัตินี้มีขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครอบคลุม เรื่องอุบัติเหตุและอัคคีภัยด้วย มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) คำนิยาม คำว่า “สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบ ต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่ง ก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือ ของรัฐ และให้หมายความรวมถึง ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย คำว่า “ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการ โจมตีทางอากาศ คำว่า “การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็น สาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงานหนึ่งระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการ ประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติโดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐและคำว่า “องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาลเมืองพัทยา และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งแต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและ กรุงเทพมหานคร (มาตรา 4)

2) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อ เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น โดยผู้อำนวยการ อำเภอและผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่นในเขตอำเภอพื้นที่ ของตน และในเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี (มาตรา 21-22)

การก่อการร้าย ถือว่าเป็นภัยสาธารณะตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เนื่องจากผลของการก่อการร้ายมักจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ ซึ่งในบางครั้งผู้ก่อการร้ายได้ใช้วิธีการ โจมตีทางอากาศ และมีการก่อวินาศกรรมด้วย ดังนั้น เมื่อมีการก่อการร้ายเกิดขึ้น จึงถือว่าเกิดภัย

สาธารณชนขึ้นพื้นที่นั้นด้วย ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 นี้ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของตน

2.13 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

เป็นกฎหมายที่นำมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

1) คำนิยามของคำว่า “สถานการณ์ฉุกเฉิน” หมายความว่า สถานการณ์ที่มีผลต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือสถานการณ์อันกระทบ หรืออาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรืออาจทำให้ประเทศ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขัน หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาการรบ หรือการสงคราม (มาตรา 4)

2) อำนาจเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็ว หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) มาตรา 9 ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนด

(1.1) ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคหสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับยกเว้น

(1.2) ห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย

(1.3) ห้ามการเสนอข่าว การจำหน่าย หรือทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉินจนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งในเขตพื้นที่ที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือทั่วราชอาณาจักร

(1.4) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ ห้ามการใช้อาคาร หรือเข้าไปหรืออยู่ในสถานที่ใด ๆ ให้อพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่กำหนดเพื่อความปลอดภัยของประชาชนดังกล่าว หรือห้ามผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ที่กำหนดข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดพื้นที่และรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม เพื่อมิให้มีการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนเกินสมควรแก่เหตุก็ได้

ในกรณีที่สถานการณ์ฉุกเฉินมีการก่อการร้าย การใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล และมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไข ปัญหาให้ยุติได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึงที่ มาตรา 11 ให้

(1) นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้ สถานการณ์ฉุกเฉินนั้นเป็นสถานการณ์ที่มีความร้ายแรง

(2) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมและ ควบคุมตัวบุคคลที่สงสัยว่าจะเป็นผู้ร่วมกระทำการให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือเป็นผู้ใช้ผู้โฆษณา ผู้สนับสนุนการกระทำเช่นนั้น หรือปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ทั้งนี้เท่าที่มีเหตุจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นกระทำการหรือร่วมมือกระทำการใด ๆ อันจะทำให้ เกิดเหตุการณ์ร้ายแรง หรือเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการระงับเหตุการณ์ร้ายแรง

(3) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้บุคคลใดมารายงานตัวต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานใดที่เกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ฉุกเฉินประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดอาวุธ สินค้า เครื่องอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์หรือวัตถุอื่นใด

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ได้ใช้หรือจะใช้สิ่งนั้นเพื่อการกระทำการหรือ สนับสนุนการกระทำให้เกิดเหตุสถานการณ์ฉุกเฉิน ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออก คำสั่งตรวจค้น รื้อ ถอน หรือทำลายซึ่งอาคาร สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งกีดขวาง ตามความจำเป็นในการ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อระงับเหตุการณ์ร้ายแรงให้ยุติโดยเร็วและหากปล่อยเนิ่นช้าจะทำให้ไม่อาจระงับ เหตุการณ์ได้ทันทั่วถึงที่

(1) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งตรวจสอบจดหมาย หนังสือ สิ่งพิมพ์ โทรเลข โทรศัพท์หรือการสื่อสารด้วยวิธีการอื่นใด ตลอดจนการส่งระงับหรือยับยั้ง การติดต่อหรือการสื่อสารใด เพื่อป้องกันหรือระงับเหตุการณ์ร้ายแรง โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษโดยอนุ โลมประกาศห้ามมิให้กระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประเทศ หรือความปลอดภัยของประชาชน

(2) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามมิให้ผู้ใดออกไปนอก ราชอาณาจักร เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากรออกไปนอกราชอาณาจักรจะเป็นการกระทบกระเทือน ต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประเทศ

(3) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งการให้คนต่างด้าวออกไปนอกราชอาณาจักร ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้สนับสนุนการกระทำให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

(4) ประกาศให้การซื้อ ขาย ใช้หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งอาวุธ สินค้า เวชภัณฑ์ เครื่องอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์หรือวัสดุอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งอาจใช้ในการก่อความไม่สงบ หรือก่อการร้ายต้องรายงานหรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(5) ออกคำสั่งให้ใช้กำลังทหารเพื่อช่วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจระงับเหตุการณ์ร้ายแรง หรือควบคุมสถานการณ์ให้เกิดความสงบโดยด่วน ทั้งนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ของทหารให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ โดยการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายทหารจะทำได้ในกรณีใดได้เพียงใดให้เป็นไปตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่นายกรัฐมนตรีกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่ากรณีที่มีการใช้กฎอัยการศึก

2) การดำเนินคดี ในการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลที่ต้องสงสัยตามประกาศในมาตรา 11 (1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจหรือศาลอาญาเพื่อขออนุญาตดำเนินเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจจับกุมและควบคุมตัวได้ไม่เกินเจ็ดวันและต้องควบคุมไว้ในสถานที่ที่กำหนดซึ่งไม่ใช่สถานีดำรวจ ที่คุมขัง ทัณฑสถาน หรือเรือนจำ โดยจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นในลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องควบคุมตัวต่อเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอต่อศาลเพื่อขยายระยะเวลาการควบคุมตัวต่อได้อีกคราวละเจ็ดวัน แต่รวมระยะเวลาควบคุมตัวทั้งหมดต้องไม่เกินกว่าสามสิบวัน เมื่อครบกำหนดแล้ว หากจะต้องควบคุมตัวต่อไป ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลนั้นเสนอต่อศาลที่มีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และจัดสำเนารายงานนั้นไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ญาติของบุคคลนั้นสามารถขอรายงานดังกล่าวได้ตลอดระยะเวลาที่ควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้ การร้องขออนุญาตต่อศาลตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการขออนุญาตออกหมายอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 12)

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร ออกมาเพื่อบังคับใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นฉุกเฉินและเร่งด่วน ซึ่งในกรณีสถานการณ์ฉุกเฉินมีการก่อการร้าย การใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล และมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาให้ยุติได้อย่าง

มีประสิทธิภาพและทันท่วงที โดยให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีบังคับใช้โดยตรงเนื่องจากไม่อาจแก้ไขปัญหาด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ปกติได้ และแม้ว่าจะเป็นพระราชกำหนดซึ่งน่าจะได้นำเข้าสู่รัฐสภาเพื่อพิจารณาปรับเป็นพระราชบัญญัติเพื่อให้มีผลใช้บังคับถาวรแต่ก็ยังมีได้ดำเนินการใด ๆ

กฎหมายนี้จึงเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ในการรักษาสถานการณ์ฉุกเฉินที่สามารถใช้บังคับได้กับทุกพื้นที่ภายในประเทศและใช้ได้กับเหตุการณ์ใด ๆ ก็ได้ที่รัฐบาลเห็นว่าเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นจำเป็นที่จะต้องควบคุมสถานการณ์ ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่มีเหตุการณ์ก่อความไม่สงบหรือก่อการร้ายเกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนใต้ รัฐบาลก็จะนำเอากฎหมายฉบับนี้มาใช้บังคับ

2.14 ประกาศสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย (4 มกราคม 2561)

เป็นกฎหมายที่ออกมาเนื่องจากมีภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้าย มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ เป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง และสลับซับซ้อนหากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อเอกราชอธิปไตย หรือผลประโยชน์แห่งชาติ และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพิจารณาว่าสถานการณ์ใดเป็นการก่อการร้ายตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามความหมายของการก่อการร้ายตามมาตรา 135/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องของสภาความมั่นคงแห่งชาติโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

1) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการประเมินระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามในด้านการก่อการร้ายให้พิจารณาจากหลักเกณฑ์เหล่านี้ประกอบกัน ได้แก่

(1) เจตนา หมายถึง สภาพทางความคิดที่ประสงค์จะกระทำการใดบางอย่าง ซึ่งหมายความรวมถึงเป้าประสงค์ของบุคคลหรือกลุ่มคนที่จะก่อการบางประการที่ข้องเกี่ยวกับการก่อการร้าย ความมุ่งมั่นจะบรรลุเป้าหมายนั้น และปัจจัยด้านเจตนาอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) ชีดความสามารถ หมายถึง สรรพกำลัง ทรัพยากร และความเชี่ยวชาญที่จะเอื้อให้ผู้ก่อการร้ายสามารถบรรลุเป้าหมายของตนได้ ซึ่งหมายความรวมถึง ความรู้หรือความเชี่ยวชาญในการวางแผนและก่อเหตุ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการก่อเหตุ และปัจจัยด้านชีดความสามารถอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) ปัจจัยสภาพแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยที่นอกเหนือไปจากเจตนาและขีดความสามารถที่มีผลต่อการก่อการร้าย ซึ่งหมายความรวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งปวงที่เอื้อต่อการก่อการร้าย ผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามในด้านการก่อการร้าย

กำหนดให้ระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามในด้านการก่อการร้าย ให้มี 2 ระดับ ได้แก่

(1) ภัยคุกคามระดับเฝ้าระวัง หมายถึง สถานการณ์ที่การก่อการร้ายมีโอกาสเกิดขึ้นสูงหรือจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติอย่างมาก

(2) ภัยคุกคามระดับเฝ้าระวังพิเศษ หมายถึง สถานการณ์ที่การก่อการร้ายมีโอกาสเกิดขึ้นสูงสุดหรืออย่างแน่นอน หรือจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติอย่างร้ายแรง

3) การประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้าย

ในการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้ายให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติปรึกษาหารือกับหน่วยงานด้านการข่าวและความมั่นคงเพื่อประเมินสถานการณ์ตามหลักเกณฑ์และกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม แล้วให้เสนอความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ พร้อมทั้งแนวทางปฏิบัติและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามในด้านการก่อการร้ายนั้น หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้าย ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้ายและกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการหรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย เพื่อป้องกัน แก้ไขหรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว โดยการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้าย จะให้ประกาศใช้บังคับทั่วราชอาณาจักรหรือในบางท้องที่ได้ตามความจำเป็นแห่งสถานการณ์ก็ได้

การก่อการร้าย ถือว่าเป็นสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ เป็นปัญหาที่มีความรุนแรง และสลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไข จะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อเอกราช อธิปไตย หรือผลประโยชน์แห่งชาติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย

และระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย พร้อมทั้งแนวทางปฏิบัติและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามในด้านการก่อการร้ายที่เกิดขึ้น

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเป็นจำนวนมาก ถึง 15 ฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยตรงและบางฉบับก็มีสาระสำคัญเพียงบางส่วนที่เกี่ยวข้องเท่านั้น จึงทำให้บางครั้งเกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

3. กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้าย

การก่อการร้ายถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อมวลมนุษยชาติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและทำให้ประชาคมโลกต้องตกอยู่ในสภาวะของความหวาดกลัวโดยนานาประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับปัญหานี้ และองค์การสหประชาชาติซึ่งเป็นองค์การสากลก็คำนึงถึงและให้ความสำคัญ จึงได้มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมปัญหาการก่อการร้าย โดยออกข้อมติที่ 49/60 ว่าด้วยมาตรการในการจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Measures to Eliminate International Terrorism) ลงวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ.1994 (พ.ศ.2537) ซึ่งเป็นปฏิญญาว่าด้วยมาตรการในการจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism) โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกรัฐภาคีสมาชิกในองค์การสหประชาชาติต้องร่วมกันดำเนินการตามปฏิญญานี้ จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ ตกผลและร่วมมือกันบัญญัติเป็นกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 10 ฉบับ ซึ่งกฎหมายระหว่างประเทศเหล่านั้น มีผลกระทบต่อประเทศภาคีในอันที่จะต้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือการอนุวัติ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีก่อการร้ายดังนี้

1) อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) (Convention of Offences Committed on Board Aircraft, Tokyo, 14 September, 1963)

จัดทำขึ้น ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่นและเปิดให้ลงนามในวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) และมีผลบังคับวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1969 (พ.ศ. 2512) อนุสัญญานี้ประเทศไทยได้ประกาศตนเข้าเป็นภาคีในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2515 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ มีความมุ่งหมายเพื่อให้รัฐที่เป็นภาคีมีอำนาจใช้กฎหมายภายในรัฐของตนบังคับกับการกระทำความผิดบนอากาศยาน หรือบังคับกับการกระทำอันเป็นสัดอากาศและการกระทำ

ความผิดอาญารวมทั้งการกระทำอื่น ๆ ที่น่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานและทรัพย์สินในอากาศยานขณะที่บินอยู่ในอากาศ จึงเห็นได้ว่าอนุสัญญาฉบับนี้ใช้บังคับเฉพาะกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องบินเท่านั้น โดยความผิดที่เกิดขึ้นนี้จะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐที่อากาศยานนี้ได้จดทะเบียน แต่ก็เฉพาะกรณีที่บินอยู่ในทะเลหลวงหรือในดินแดนที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ รัฐภาคีนั้นจึงจะมีเขตอำนาจศาลเพื่อที่อย่างน้อยจะต้องมีรัฐใดสักรัฐหนึ่งที่มีเขตอำนาจศาลไปจับการกระทำความผิดบนอากาศยานนั้นไม่ว่าจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นที่ไหน

2) อนุสัญญาเพื่อปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือทะเล ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) (Maritime Navigation, Rome, 10 March, 1988)

ทำขึ้น ณ กรุงโรม เมื่อวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) ประเทศไทยได้มีการลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2525 และได้ให้สัตยาบัน เป็นภาคีอนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศเล็งเห็นว่าลัทธิการก่อการร้ายไม่ว่าจะกระทำในรูปแบบใดเป็นอันตรายต่อชีวิตและสิทธิเสรีภาพของผู้บริสุทธิ์หรือการบริการการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศและเพื่อให้เป็นไปตามกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการมีสันติสุขและความมั่นคงในระดับระหว่างประเทศและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและการร่วมกันปฏิบัติระหว่างรัฐ โดยคำนึงถึงสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของประชาชนทุกคนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประกอบกับการกระทำของผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นภัยอันตรายต่อประชาคมโลกจึงมีเหตุอันจำเป็นรีบด่วนในการพัฒนาให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างจริงจังต่อการกระทำความผิดใด ๆ เพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดต่อกฎหมายที่มุ่งหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ โดยจะต้องดำเนินคดีฟ้องร้องและลงโทษผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายนั้นในทันที

3) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศรวมทั้งตัวแทนทางทูต ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against International Protected Persons Including Diplomatic Agents, New York, 14 December 1973)

ประเทศไทยลงนามแล้วมีผลใช้บังคับวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1977 (พ.ศ. 2520) มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือในอนุสัญญาฉบับนี้แสดงออกถึงความพยายามกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้เป็นจริง เพื่อปราบปรามและลงโทษต่ออาชญากรรมที่เป็นภัยอันตรายต่อผู้แทนทางการทูตรวมไปถึงผู้ได้รับความคุ้มครองพิเศษในระหว่างประเทศ เนื่องมาจากรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาฉบับนี้ต่างเห็นว่าเพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์

และหลักเกณฑ์ของกฎบัตรองค์การสหประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงของสันติภาพระหว่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนความสัมพันธ์ฉันมิตรและส่งเสริมความร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐ จึงพิจารณาว่าอาชญากรรมที่กระทำผิดกฎหมายต่อผู้แทนทางการทูตและบุคคลอื่น ๆ ซึ่งได้รับความคุ้มครองจากภัยอันตรายในระดับระหว่างประเทศเพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศให้ดำเนินต่อไป จึงต้องกำหนดกฎเกณฑ์ในการคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลเหล่านี้เป็นอย่างจริงจัง และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือปฏิบัติจากรัฐต่าง ๆ เนื่องจากการกระทำความคิดในลักษณะนี้อาจจะส่งผลให้ความสัมพันธ์ของประชาคมระหว่างประเทศสิ้นสุดลงก็ได้ จึงกำหนดให้รัฐต่าง ๆ ช่วยกันแสวงหามาตรการอันเหมาะสมในการป้องกันปราบปรามความผิดต่อผู้แทนทางการทูตหรือผู้ได้รับสิทธิพิเศษและครอบครัวของบุคคลเหล่านั้นด้วย โดยมอบเขตอำนาจศาลให้รัฐภาคีสามารถดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดได้และต้องดำเนินคดีในทันทีด้วย

4) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการจับตัวประกัน ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522)(International Convention Against the Taking of Hostages, New York, 8 December 1979)

ประเทศไทยลงนามแล้วและมีผลใช้บังคับวันที่ 3 มิถุนายน ค.ศ. 1983 (พ.ศ. 2526) มีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามการก่อการร้ายโดยให้รัฐภาคีมีพันธกรณีในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดไม่เช่นนั้นจะบังคับให้ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไรก็ตาม โดยรัฐภาคีทุกรัฐต่างมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในรัฐของตนหรือรัฐของตนได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดนั้น และบังคับให้รัฐภาคีออกกฎหมายภายในของรัฐนั้น ๆ ให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับอนุสัญญานี้

เนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ เพื่อให้วัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์ของกฎบัตรองค์การสหประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวกับการกำจัดสันติภาพและความปลอดภัยระหว่างประเทศและสนับสนุนความสัมพันธ์ฉันมิตรและการปฏิบัติร่วมกันระหว่างรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนึกในสิทธิของบุคคลทุกคนในการมีชีวิตอยู่เสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล และเป็นการเริ่มแสดงให้เห็นถึงปัญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของประชาชนและการปกครอง อีกทั้งยังยืนยันถึงหลักเกณฑ์แห่งสิทธิที่เท่าเทียมกันและสิทธิมูลฐานแห่งการมีอัตตะวินิจัยของประชาชน อันเป็นการเคารพนับถือในกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติและปฏิญญาว่าด้วยหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและการร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมายขององค์การสหประชาชาติและตามข้อมติอื่นของสมัชชาองค์การสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในเรื่องนี้ จึงเห็นว่าการจับตัวบุคคลไปเป็นประกันเป็นความผิดมหันต์และเกี่ยวข้องกับประชาคมระหว่างประเทศ และตามความประสงค์แห่งบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ที่ว่าจะต้อง

ดำเนินคดีหรือมีการส่งตัวข้ามแดนซึ่งตัวบุคคลใดก็ตามที่กระทำความผิดโดยการจับตัวบุคคลไปเป็นประกัน ซึ่งให้เห็นว่าประชาคมระหว่างประเทศมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาความร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐอย่างจริงจัง อันจะส่งผลถึงมาตรการปฏิบัติต่อการปราบปราม การฟ้องร้องดำเนินคดี จนถึง การลงโทษต่อการกระทำความผิดในลักษณะที่มีการจับตัวบุคคลไปเป็นประกัน ซึ่งก็นับว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งของการก่อการร้ายอนุสัญญาฉบับนี้จึงช่วยยับยั้งรูปแบบหนึ่งของการก่อการร้ายได้ทางอ้อม

5) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) (International Convention for the Suppression of Finance Terrorism, New York, 9 December 1999)

ประเทศไทยลงนามแล้วเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) ด้วยคำนึงถึงความประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติเกี่ยวกับการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและการส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างรัฐโดยกว้างรวมถึงการปฏิบัติที่ขยายวงกว้างทั่วโลกของการก่อการร้ายในทุกรูปแบบและทุกความเชื่อ ในขณะที่ปฏิญญาว่าด้วยวิธีการที่จะจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศมีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือส่งเสริมให้รัฐทบทวนขอบเขตของบทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามและการจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศทุกรูปแบบและทุกความเชื่ออย่างเร่งด่วน ด้วยความมุ่งหมายในการประกันว่ามีกรอบกฎหมายที่พอเพียงครอบคลุมทุกแง่มุมในเรื่องดังกล่าว ซึ่งรัฐสมาชิกเห็นว่าการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นเรื่องที่สร้างความกังวลอย่างยิ่งแก่ประชาคมระหว่างประเทศโดยรวม อีกทั้งจำนวนและความร้ายแรงของการก่อการร้ายระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับการสนับสนุนทางการเงินที่ผู้ก่อการร้ายอาจได้รับ และความตกลงพหุภาคีระหว่างประเทศที่มีอยู่มิได้มุ่งถึงเรื่องการสนับสนุนทางการเงินเช่นว่าอย่างชัดเจน จึงจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการแสวงหาและตกลงรับมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อป้องกันการสนับสนุนทางการเงินแก่ลัทธิการก่อการร้ายเช่นเดียวกับเพื่อการปราบปรามการสนับสนุนเช่นว่าโดยการฟ้องร้องดำเนินคดีและการลงโทษผู้กระทำความผิด

ความรับผิดชอบจะพิจารณาจากการจัดหาหรือรวบรวมทุนโดยมีเจตนาให้มีการนำทุนทั้งหมดหรือบางส่วนนั้น ไปใช้ดังต่อไปนี้ (ข้อ 2)

(1) เพื่อให้เกิดการกระทำซึ่งเป็นความผิดตามอนุสัญญาหรือพิธีสารฉบับใดฉบับหนึ่งใน 9 ฉบับซึ่งได้กล่าวก่อนหน้านี้นี้บ้างแล้ว และยังสามารถเพิ่มเข้าไปได้อีกในอนาคต แต่จะผูกพันรัฐสมาชิกก็ฉบับขึ้นอยู่กับว่ารัฐนั้นได้เข้าเป็นภาคีกับฉบับ (ข้อ 23)

(2) เพื่อการกระทำที่ก่อให้เกิดความตายหรือบาดเจ็บทางกายอย่างร้ายแรงแก่พลเรือนหรือผู้ใดซึ่งไม่มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในความเป็นปรปักษ์จากสถานการณ์การขัดกันด้วยอาวุธโดย มีวัตถุประสงค์ในลักษณะหรือโดยบริบทที่จะข่มขู่ประชาชนหรือบังคับรัฐบาลหรือองค์การระหว่างประเทศให้กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ดังนั้นมาตรฐานขั้นต่ำที่จะเป็นการก่อการร้ายตามอนุสัญญานี้อย่างน้อยจะต้องเป็นไปตามข้อนี้ ความผิดที่ได้รับทุนนั้นไปทั้งหมดกล่าวได้ว่าเป็นการก่อการร้ายทั้งสิ้นแม้ทุนนั้นจะยังไม่มีส่วนถูกนำไปเพื่อใช้จริงในการกระทำความผิดตามข้อ 1 หรือข้อ 2 หรือได้ให้ทุนไปแต่ยังไม่ทันได้ลงมือกระทำความผิด ผู้ให้ก็มีความผิดเพราะอนุสัญญาฉบับนี้เอาผิดกับผู้สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ข้อ 2 วรรคสาม) นอกจากนี้ผู้ที่พยายามจะให้ทุนรวมทั้งตัวการผู้ใช้หรือผู้สมคบในการจัดหาทุนให้หรือพยายามจะหาให้ก็เป็นความผิดเช่นเดียวกัน (ข้อ 2 วรรคสี่) รัฐบาลก็จะมีเขตอำนาจศาลกรณีความผิดเกิดในอาณาเขตรัฐหรือเกิดบนเรือหรืออากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายของรัฐหรือคนในสัญชาติตนเป็นผู้กระทำความผิด แต่รัฐบาลก็สามารถบัญญัติให้กว้างกว่านี้ได้เท่าที่อาจจำเป็น ในกรณีผู้ให้ทุนไม่ใช่คนชาติหรือไม่ได้ให้กันในประเทศแต่เป็นกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ (ข้อ 7)

- (1) จะส่งผลให้เกิดการก่อการร้ายในประเทศหรือเกิดต่อคนสัญชาติตนนอกเขตรัฐ
- (2) จะส่งผลให้เกิดการก่อการร้ายต่อทรัพย์สินของรัฐในต่างแดน
- (3) จะส่งผลให้เกิดการก่อการร้ายเพื่อบังคับรัฐนั้นให้กระทำหรือละเว้นการกระทำใด
- (4) การจัดหาทุนให้กระทำโดยบุคคลไร้สัญชาติซึ่งมีถิ่นที่อยู่ปกติในอาณาเขตของรัฐนั้น
- (5) การจัดหาทุนให้กระทำกันบนอากาศยานซึ่งรัฐบาลของรัฐนั้นใช้ในกรณีที่มีเขตอำนาจศาลมากกว่า 2 รัฐให้รัฐภาคีนั้นช่วยกันดำเนินคดี นอกจากนี้ยังให้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อกระบวนการพิจารณาซึ่งกันและกันให้มากที่สุด ทั้งการสืบสวนสอบสวน การพิจารณาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ตลอดจนการจัดสรรทุนที่ได้มาจากการริบนั้น

6) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522) (International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination 1979 - CERD)

สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2508 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2546 ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2546 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2546 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ

อนุสัญญานี้เป็นสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนมีลักษณะเป็นสนธิสัญญาพหุภาคี กล่าวคือ เป็นสนธิสัญญาที่มีรัฐมากกว่าสองรัฐขึ้นไปเข้าเป็นภาคีสถิตสนธิสัญญา ซึ่งกระบวนการในการทำสนธิสัญญามีหลายขั้นตอนนับตั้งแต่การเจรจา การให้ความยินยอมของรัฐเพื่อผู้พันตามสนธิสัญญา โดยการลงนามการให้สัตยาบันการภาคยานุวัติ และบางรัฐอาจตั้งข้อสงวน หรือตีความสนธิสัญญา และเมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนในการทำสัญญาครบถ้วนแล้ว ภาคีก็มีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาต่อไป การเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญาก่อให้เกิดพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับสนธิสัญญา มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ ดังนั้น เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีสถิตสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยก็ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาดังกล่าว พันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของไทยในปัจจุบันประเทศไทยเป็นภาคีสถิตสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งสหประชาชาติถือเป็นสนธิสัญญาหลักจำนวน 7 ฉบับ

สาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ประกอบด้วยวรรคอารัมภบท และบทบัญญัติ 25 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 (ข้อ 1-7) กล่าวถึงคำจำกัดความ “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” ว่าหมายถึง การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเอื้ออำนวยพิเศษ เพราะเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสาย หรือชาติกำเนิด หรือเผ่าพันธุ์ โดยไม่รวมถึงการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างบุคคลที่เป็นพลเมืองและไม่ใช่พลเมือง นโยบายของรัฐภาคีและการดำเนินมาตรการเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ เช่น การห้ามการโฆษณาชวนเชื่อ การประกันสิทธิประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุคคล ภายใต้กฎหมาย ทั้งในด้านสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การเยียวยาเมื่อถูกละเมิดการให้ความสำคัญด้านมาตรการในการศึกษา วัฒนธรรม และข้อมูล เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

ส่วนที่ 2 (ข้อ 8-16) กล่าวถึงคณะกรรมการการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และการจัดทำรายงานของรัฐภาคี การปฏิบัติงานและการรับเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการ

ส่วนที่ 3 (ข้อ 17-25) กล่าวถึงกระบวนการเข้าเป็นภาคี และการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของอนุสัญญา

7) อนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1984(พ.ศ.2527) (Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984 - CAT)

สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้รับรองอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2518 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2530 ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติ

หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือเนื้อหาของอนุสัญญาฉบับนี้มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการระงับและยับยั้งการทรมาน โดยในเนื้อหาของอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดความหมายของ การทรมาน หมายถึง การกระทำใดก็ตาม โดยเจตนาที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างสาหัสไม่ว่าทางกายภาพหรือทางจิตใจต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ด้วยความมุ่งประสงค์ เพื่อให้ข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม การลงโทษบุคคลนั้นสำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามกระทำ หรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ รวมทั้งการบังคับขู่เข็ญโดยมุ่งเน้นไปที่การกระทำหรือโดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี ประกอบด้วยวรรคอรำมภบทและบทบัญญัติ 33 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 (ข้อ 1-16) กำหนดเกี่ยวกับคำนิยามของ “การทรมาน” บทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดให้การทรมานเป็นความผิดที่ลงโทษได้ตามกฎหมายอาญา เขตอำนาจที่เป็นสากลเกี่ยวกับความผิดการทรมาน และหลักการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ส่วนที่ 2 (ข้อ 17-24) กำหนดเกี่ยวกับการนำบทบัญญัติไปใช้โดยการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านการทรมานซึ่งเป็นองค์กรกำกับดูแล ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอิสระจำนวน 10 คน ที่แต่งตั้งโดยภาคีสมาชิกและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะปัจเจกบุคคลตามความสามารถ คำร้องเรียนระหว่างรัฐ คำร้องเรียนของปัจเจกบุคคล อำนาจคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน

ส่วนที่ 3 (ข้อ 25-33) กำหนดเกี่ยวกับกระบวนการเข้าเป็นภาคี ผลใช้บังคับการแก้ไขอนุสัญญา โดยเฉพาะข้อสงวน การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของอนุสัญญาและการระงับข้อพิพาท

8) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2554) (ASEAN Convention on Counter Terrorism 2007 – ACCT)

อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยต่อต้านการก่อการร้ายเริ่มมีผลใช้บังคับเมื่อ 28 พฤษภาคม 2554 โดยอนุสัญญาฉบับนี้ประเทศฟิลิปปินส์เป็นผู้มีความคิดริเริ่มเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการก่อวินาศกรรมของกลุ่มเจไอ รวมถึงกลุ่มกบฏในประเทศ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีและลงนามเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ อนุสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดคำนิยามว่า “การก่ออาชญากรรมก่อการร้าย” สอดคล้องกับปฏิญญาขององค์การสหประชาชาติ อนุสัญญานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกรอบทางกฎหมายสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาคในการต่อต้าน ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอย่างบูรณาการและให้มีประสิทธิภาพ ความผิดที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาคือ ความผิดในอนุสัญญาและพิธีสารของสหประชาชาติ

ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการ อัน ได้แก่ การกระทำผิดต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ความปลอดภัยของการเดินเรือทะเล ความปลอดภัยของฐานขุดเจาะถาวร ซึ่งตั้งอยู่บนไหล่ทวีป การยึดอากาศยานอาชญากรรมต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศ รวมทั้งตัวแทนทางการทูต การสนับสนุนทางการเงินต่อการก่อการร้าย การจับบุคคลเป็นตัวประกัน การวางระเบิดเพื่อก่อการร้าย และการก่อการร้ายด้วยนิวเคลียร์ ทั้งนี้ฐานความผิดดังกล่าวจะผูกพันภาคีอนุสัญญาอาเซียนเฉพาะเมื่อตนเป็นภาคีอนุสัญญาและพิธีสารที่กล่าวอ้างถึงเท่านั้น

ความร่วมมือระหว่างกันจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายในของแต่ละรัฐภาคีโดยมีขอบเขตความร่วมมือที่สำคัญดังนี้

(1) ดำเนินขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อป้องกันการกระทำที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมถึงการจัดให้มีการเตือนภัยล่วงหน้าแก่ภาคีอื่น ๆ โดยการแลกเปลี่ยนข้อสารสนเทศระหว่างกัน

(2) ป้องกันบุคคลใด ๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน วางแผน ให้ความสะดวก หรือกระทำการก่อการร้ายจากการใช้ดินแดนของตนเพื่อความมุ่งประสงค์ข้างต้นต่อภาคีอื่น และหรือพลเมืองของภาคีอื่น

(3) ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(4) ป้องกันการเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้าย โดยการควบคุม การผ่านแดนและการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยอาศัยมาตรการป้องกันการทำเอกสารปลอม การปลอมและการใช้อย่างฉ้อฉล ซึ่งเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทาง

(5) เสริมสร้างความสามารถและความพร้อมที่จะจัดการกับการก่อการร้ายทางเคมี ชีวภาพ กัมมันตภาพรังสี นิวเคลียร์ (ซีบีอาร์เอ็น) การก่อการร้ายทางไซเบอร์ และการก่อการร้ายในรูปแบบใหม่ใด ๆ

อนุสัญญานี้กำหนดให้ภาคีดำเนินมาตรการเท่าที่จำเป็น เพื่อกำหนดเขตอำนาจศาลเหนือความผิดที่อ้างถึงในข้อ 2 ของอนุสัญญาฯ ได้แก่ กรณีที่ความผิดนั้นได้กระทำในอาณาเขตของตนหรือบนเรือที่ชักธงของภาคี หรืออากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายของภาคี หรือความผิดนั้นได้กระทำโดยคนชาติของภาคี นอกจากนี้ หากเป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอยู่ในอาณาเขตของรัฐภาคีใดและรัฐภาคีนั้นมิได้ส่งบุคคลนั้นเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐภาคีอื่น ซึ่งได้กำหนดเขตอำนาจศาลของตนไว้แล้วให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการเท่าที่จำเป็นในทำนองเดียวกันเพื่อกำหนดเขตอำนาจศาลของตนเหนือความผิดที่กำหนดไว้ในข้อ 2 ของอนุสัญญาฯ ด้วยเช่นกันและได้รวมบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ยกข้อพิจารณาทางการเมืองปรัชญา อุดมการณ์เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา หรืออื่น ๆ เป็นข้ออ้างในการก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการกระทำนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ

ข่มขู่ประชาชนหรือบีบบังคับรัฐบาลหรือองค์การระหว่างประเทศให้กระทำหรือละเว้นจากการกระทำใด รวมทั้งมิให้ถือว่าการกระทำความผิดตามอนุสัญญาเป็นความผิดทางการเมืองหรือความผิดที่เกี่ยวข้อง อันเป็นเหตุปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

4. กฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้าย

4.1 สหรัฐอเมริกา

ภายหลังจากการเกิดเหตุการณ์ 9/11 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ดังกล่าวทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้สังเกตเห็นถึงผลกระทบของการก่อการร้ายมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2544 ได้มีการออกกฎหมายให้อำนาจรัฐในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่เรียกว่า “Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001” (พ.ศ. 2544) หรือ “USA PATRIOT Act” เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามการก่อการร้ายโดยเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกัน สืบสวนสอบสวน และดำเนินคดี กับลัทธิก่อการร้าย ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามแหล่งเงินทุนขององค์การก่อการร้ายข้ามชาติ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เป็นการเพิ่มอำนาจสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่รัฐบาลกลาง มลรัฐ และเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น

มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ สำหรับนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” นั้น ได้บัญญัติไว้ใน United State Code Title 18 Part I, Chapter 2331 ซึ่งเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลาง โดยมีการนิยามถึงการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (international terrorism) หมายความว่า

- 1) เป็นการกระทำรุนแรงหรือการกระทำที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์
- 2) การกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่แรกนอกสหรัฐอเมริกาหรือเขตแดนของประเทศ โดยพิจารณาจากวิธีการที่ใช้ บุคคลที่มุ่งหมายจะข่มขู่หรือบังคับ หรือสถานที่ซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติการหรือลี้ภัย โดยกระทำตาม (1) (2) หรือ (3) มีจุดมุ่งหมายเพื่อ
  - (1) ข่มขู่หรือบังคับพลเมือง
  - (2) มีอิทธิพลต่อนโยบายของรัฐ โดยการข่มขู่หรือบังคับ
  - (3) ส่งผลกระทบต่อกระทำการดำเนินการของรัฐบาลโดยการทำให้เสียหายอย่างรุนแรง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว

นอกจากนี้ The Patriot Act 2001 (พ.ศ. 2544) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจากนิยามที่กำหนดไว้ United State Code Title 18 Part I, Chapter 2331 โดยได้ขยายความหมายของการก่อการ

ร้ายให้ครอบคลุมถึง การก่อการร้ายภายในประเทศ โดยนิยามของคำว่า การก่อการร้ายภายในประเทศ “Domestic Terrorism” หมายถึง

(1) เป็นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์

(2) การกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่แรกภายในเขตอำนาจของสหรัฐอเมริกา โดยมีเจตนาพิเศษเช่นเดียวกับกรณีการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (International Terrorism)

สำหรับบทลงโทษนั้น The Patriot Act 2001 (พ.ศ. 2544) เป็นกฎหมายที่เพิ่มเติมบทลงโทษ และ ขยายอำนาจศาลให้ลงโทษแก่ผู้ที่จัดหาปัจจัยสนับสนุนแก่ผู้ก่อการร้าย โดยกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปหรือปรับ แก่ผู้ที่จัดหาสนับสนุนวัสดุหรือทรัพย์สินที่ตั้งใจ หรือเจตนาที่จะใช้ในการก่อการร้ายหรือองค์กรก่อการร้ายต่างประเทศ และจะต้องได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต หากการก่อการร้ายนั้นเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต

ทั้งนี้ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายฉบับดังกล่าวได้กำหนดอำนาจให้เจ้าหน้าที่ในการติดตามการกระทำความคิดทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและอัยการของสหรัฐอเมริกาในการสืบสวนสอบสวนการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่แตกต่างจากความผิดอาญาอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ดี การใช้มาตรการตามกฎหมาย ฉบับนี้ยังต้องได้รับการกลั่นกรองการบังคับใช้กฎหมายจากกระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกาอีกชั้นหนึ่ง เพื่อไม่ให้มีการดำเนินการที่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมากเกินไปโดย คำนึงถึงหลักนิติธรรมด้วย

นอกจากนี้ The Patriot Act 2001 (พ.ศ. 2544) ได้มีการเพิ่มเติมบทลงโทษ และเพิ่มโทษต่อการก่อการร้ายข้ามชาติ ไม่ว่าจะเป็นการสมคบการกระทำความคิด การลักลอบขนเงินที่ผิดกฎหมาย อาชญากรรมคอมพิวเตอร์รวมถึงการห้ามให้ที่พักพิงแก่ผู้ก่อการร้าย (Prohibition against harboring terrorist) โดย The Patriot Act 2001 (พ.ศ. 2544) มาตรา 803 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการห้ามให้ที่พักพิงแก่ ผู้ก่อการร้าย โดยกำหนดให้ผู้ที่ที่พักพิงแก่ผู้ก่อการร้ายเป็นความผิด สรุปได้ดังนี้ “ผู้ใดซ่อนเร้น หรือปกปิดบุคคลที่รู้ว่าหรือมีเหตุที่เชื่อได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการทำลายอากาศยานหรืออุปกรณ์ อำนวยความสะดวกอากาศยาน เกี่ยวข้องกับอาวุธชีวภาพ เกี่ยวข้องกับอาวุธเคมี เกี่ยวข้องกับอาวุธ นิวเคลียร์ เกี่ยวข้องกับการลอบวางเพลิงและระเบิดทรัพย์สินของรัฐบาล หรือทำให้เกิดการตายหรือ บาดเจ็บ เกี่ยวข้องกับการทำลายพลังงาน เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการนำทางการเดินเรือ การเชื่อมโยงอาวุธทำลายล้าง การเชื่อมโยงการก่อวินาศกรรม พลังงานนิวเคลียร์ เป็นต้น มีโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับมาตรการที่เป็นสาระสำคัญซึ่งได้บัญญัติไว้ใน The Patriot Act 2001 (พ.ศ. 2544) ได้แก่ การอนุญาตให้มีการติดตั้งเครื่องดักฟังบนเครือข่ายโทรศัพท์ หรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่

เกี่ยวข้องกับ ผู้ต้องสงสัย ในขณะที่กำลังทำการติดต่อสื่อสาร โดยให้ศาลทั่วประเทศมีอำนาจออกคำสั่งให้มีการ ดักฟังได้ และเข้าตรวจสอบแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบดังกล่าว และให้ถือว่าพยานหลักฐานที่ได้จากการบันทึกบทสนทนาดังกล่าว เทียบเท่ากับข้อมูลที่ได้จากไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) แต่อย่างไรก็ดีเพื่อมิให้เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน กฎหมายได้กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ทำการดักฟังการติดต่อสื่อสารของบุคคลผ่านทางเครือข่ายการสื่อสาร รูปแบบใด ๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ควบคุมเครือข่ายดังกล่าวก่อน และให้มีการเพิ่มเติมความผิดอันเป็นการก่อการร้ายข้ามชาติ และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เป็นฐานความผิดจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยานบุคคลซึ่งอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างเจ้าหน้าที่ภายในประเทศ และหน่วยงานสืบสวน สอบสวนของต่างประเทศ และหากเกิดกรณีที่มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจากการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ ผู้เสียหายอาจฟ้องร้องเจ้าหน้าที่จากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้ และให้ดำเนินคดีกับผู้ ที่ขัดขวางการปฏิบัติ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ หรือการทำงานของหน่วยงานต่างประเทศเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้

4.2 เครื่องรัฐออสเตรเลีย

ได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) บทที่ 5 ว่าด้วยความมั่นคงแห่งสหพันธรัฐ ส่วนที่ 5.3 เรื่องการก่อการร้าย หมวดที่ 101-105 (Criminal Code Act 1995 Chapter 5(The Security of Commonwealth) Part 5.3(Terrorism) Division 101-105)

มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1) การกำหนดคำนิยามและความหมายต่าง ๆ

(1) คำว่า “การก่อการร้าย (Terrorist Act)” หมายถึง การกระทำหรือข่มขู่ว่าจะกระทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่กาย ทรัพย์สิน หรือมีผู้เสียชีวิตหรือเป็นอันตรายต่อชีวิต นอกจากผู้กระทำความผิด หรือ เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยต่อประชาชน หรือส่วนใด ๆ ของสังคม หรือแทรกแซงระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างร้ายแรง ทำให้หยุดหรือทำลายรวมทั้งระบบข้อมูลข่าวสาร ระบบโทรคมนาคม ระบบการเงิน ระบบให้บริการสาธารณะของรัฐบาลที่สำคัญ ระบบขนส่ง หรือเพื่อใช้ขนส่ง รวมทั้งระบบอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมือง ศาสนา อุดมการณ์ใด ๆ เพื่อบังคับหรือข่มขู่รัฐบาล สหพันธรัฐ รัฐอาณาเขต ต่างประเทศ ส่วนใด ๆ ของรัฐอาณาเขตหรือต่างประเทศหรือข่มขู่ประชาชนหรือส่วนใด ๆ ของสังคม เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการสนับสนุน ประท้วงคัดค้าน หรือ

การเคลื่อนไหวด้านแรงงานโดยไม่มีเจตนาทำให้เกิดอันตราย บาดเจ็บ เสียชีวิตหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตบุคคลอื่นนอกจากผู้กระทำ หรือเสี่ยงต่อสุขภาพอนามัยอย่างร้ายแรงหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนใด ๆ ของสังคม

(2) คำว่า “องค์กรก่อการร้าย (Terrorist Organisation)” หมายถึง องค์กรที่ดำเนินการเตรียมการวางแผนช่วยเหลือ หรือให้ความอุปถัมภ์แก่การก่อการร้ายไม่ว่าทางตรงหรืออ้อมเกี่ยวกับการก่อการร้ายและไม่ว่าการก่อการร้ายจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือองค์กรที่ถูกขึ้นบัญชีระบุว่าเป็นองค์กรก่อการร้าย

2) การกำหนดฐานความผิดและโทษความผิดเกี่ยวกับการกระทำ (Terrorist Acts) ได้แก่ การกระทำใด ๆ ที่เป็น (Terrorist acts) ระวังโทษจำคุกตลอดชีวิต การจัดให้หรือเข้ารับการฝึกเกี่ยวกับการก่อการร้ายโดยรู้ว่าเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย (Providing or receiving training connected with terrorist acts) ระวังโทษจำคุก 25 ปี ถ้าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยไม่ระมัดระวัง (Reckless) ระวังโทษจำคุก 15 ปี การครอบครองสิ่งต่าง ๆ โดยรู้ว่าเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย (Possessing things connected with terrorist acts) หมายถึง สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับบุคคล หรือช่วยเหลือการกระทำการก่อการร้าย ระวังโทษจำคุก 15 ปี ถ้าเป็นการกระทำโดยไม่ระมัดระวัง (Reckless) ระวังโทษจำคุก 10 ปี ไม่ว่าความผิดได้กระทำหรือไม่ หรือสิ่งที่ครอบครองเกี่ยวข้องกับความผิดหรือไม่ หรืออย่างน้อยเพียงใดการรวบรวมเอกสารหรือจัดทำข้อมูลเพื่อช่วยเหลือให้ความสะดวกในการกระทำการก่อการร้าย (Collecting or Making Documents Likely to Facilitate Terrorist Acts) หมายถึง การรวบรวมเอกสารหรือจัดทำข้อมูลฯ โดยรู้ว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับบุคคลหรือช่วยเหลือการกระทำการก่อการร้าย ระวังโทษจำคุก 15 ปี ถ้าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยไม่ระมัดระวัง (Reckless) ระวังโทษจำคุก 10 ปี ไม่ว่าความผิดได้กระทำหรือไม่ หรือสิ่งที่ครอบครองได้เกี่ยวข้องกับความผิดหรือไม่ หรืออย่างน้อยเพียงใด การกระทำอื่น ๆ เพื่อเตรียมการวางแผนกระทำการก่อการร้าย (Other acts done in preparation for, planning, terrorist acts) หมายถึง การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดรูปแบบเพื่อเตรียมการหรือว่าแผนใด ๆ ระวังโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่คำนึงว่าความผิดได้กระทำลงหรือไม่ หรือเกี่ยวข้องกับความผิดหรือไม่ หรืออย่างน้อยเพียงใด

(1) ความผิดเกี่ยวกับองค์กรก่อการร้าย (Terrorist organizations) ประกอบด้วย การสั่งให้ปฏิบัติการใด ๆ ในองค์กรก่อการร้าย (Directing the activities of a terrorist organization) หมายถึง ผู้สั่งการหรือชี้แนะให้องค์กรก่อการร้ายเคลื่อนไหวหรือกระทำการใด ๆ ระวังโทษจำคุก 25 ปี ถ้าการกระทำโดยมิได้ระมัดระวังระวังโทษ 15 ปี การเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรก่อการร้าย (Membership of a terrorist organization) หมายถึง บุคคลที่เข้าเป็นสมาชิกโดยรู้ว่าเป็นองค์กร

ก่อการร้าย เว้นแต่ได้ถอนตัวจากสมาชิกภายหลังจากที่ทราบเหตุดังกล่าวระวางโทษจำคุก 10 ปี การคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าร่วมองค์กรก่อการร้าย (Recruiting for a terrorist organization) หมายถึง การจัดหา คัดเลือกบุคคลเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกับองค์กรก่อการร้ายระวางโทษจำคุก 25 ปี ถ้าการกระทำเกิดโดยมิได้ระมัดระวังระวางโทษ 15 ปี การจัดการฝึกหรือเข้ารับการฝึกกับองค์กรก่อการร้าย (Training a terrorist organization or receiving training from a terrorist organization) หมายถึง บุคคลได้จัดการฝึกหรือเข้ารับการฝึกจากองค์กรก่อการร้ายระวางโทษจำคุก 25 ปี ถ้าการกระทำนั้นเกิดโดยมิได้ระมัดระวัง ต้องระวางโทษ 15 ปี การจัดหาเงินทุนสนับสนุนองค์กรก่อการร้าย (Getting funds to, from or for a terrorist organization) หมายถึง บุคคลที่ได้รับเงิน จัดหาทุนรวบรวมหรือกระทำในนามองค์กรก่อการร้าย ระวางโทษจำคุก 25 ปี ถ้าการกระทำนั้นเกิดโดยมิได้ระมัดระวัง ต้องระวางโทษ 15 ปี เว้นแต่เป็นการกระทำในนามองค์กรตามกระบวนการหรือปฏิบัติตามกฎหมายนี้ การจัดหาการสนับสนุนองค์กรก่อการร้าย (Providing support to a terrorist organization) หมายถึง การจัดหาแหล่งให้การสนับสนุนหรือทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยองค์กรก่อการร้ายดำเนินกิจกรรมหรือเคลื่อนไหวได้ระวางโทษจำคุก 25 ปี ถ้าการกระทำโดยมิได้ระมัดระวังต้องระวางโทษ 15 ปี การสมาคมกับองค์กรก่อการร้าย (Associating with terrorist organizations) หมายถึงบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปหรือมากกว่าโดยบุคคลหนึ่งได้ร่วมกับบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นสมาชิกองค์กรก่อการร้าย ผู้สนับสนุน ผู้สั่งการในองค์กรก่อการร้ายดำเนินการหรือปฏิบัติการใด ๆ ต้องระวางโทษจำคุก 3 ปี

(2) ความผิดเกี่ยวกับเงินทุนการก่อการร้าย (Financing Terrorism) ประกอบด้วย การก่อการร้ายทางการเงิน (Financing terrorism) หมายถึง การกระทำของบุคคลเพื่อจัดหาหรือรวบรวมเงินทุนเพื่อใช้สนับสนุนหรือกระทำการก่อการร้าย ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่ว่าจะได้มีการก่อการร้ายเกิดขึ้นหรือไม่ หรือเงินทุนได้ใช้สนับสนุนหรือไม่ หรือเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด ผู้ก่อการร้ายทางการเงิน (Financing a terrorist) หมายถึง การกระทำของบุคคลเพื่อจัดทำหรือรวบรวมเงินทุนสนับสนุนไม่ว่าทางตรง - อ้อม ให้กับบุคคลอีกคนหนึ่งหรือในนามของบุคคลอีกคนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการกระทำการก่อการร้าย ไม่ว่าจะกระทำจะขาดความระมัดระวัง (Reckless) หรือไม่ ระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่ว่าจะมีการก่อการร้ายหรือไม่เงินทุนจะนำไปใช้สนับสนุนอย่างไร หรือเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด

(3) การกำหนดเขตอำนาจศาล เป็นการกำหนดเขตอำนาจศาลเหนือความผิด การก่อการร้ายทั้งหมดที่ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำลงในดินแดนของเครือรัฐออสเตรเลียไม่ว่าผลการกระทำนั้นจะเกิดขึ้นภายใน - นอกประเทศก็ตาม

4.3 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สำหรับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนับว่าเป็นประเทศหนึ่งในหลายประเทศของโลกที่เคยประสบกับปัญหาภัยจากการก่อการร้าย โดยประมวลกฎหมายอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (German Criminal Code (Strafgesetzbuch, StGB) มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับการก่อตั้งสมาคมอาชญากรรม (Formation of Criminal Organizations) ในหมวดที่ 7 (Chapter 7 Crime Against Public Order) โดยการกำหนดความผิดอาญาดังกล่าวเป็นการต่อต้านการก่อตั้งสมาคมไม่ว่าจะเป็นสมาคมที่กระทำโดยเปิดเผยหรือเป็นองค์กรลับ โดยมีวัตถุประสงค์ในการกระทำความผิดอาญา อันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงได้กำหนดความผิดไว้ดังนี้

1) ความผิดฐานก่อตั้งสมาคมอาชญากรรม มาตรา 129 ความผิดฐานก่อตั้งสมาคมอาชญากรรม

(1) ผู้ใดก่อตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยตรงเพื่อประกอบอาชญากรรม หรือมีส่วนร่วม ในสมาคมดังกล่าว ในฐานะสมาชิก หรือให้การสนับสนุน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับ

(2) ความผิดฐานนี้ไม่รวมถึง

1. หากสมาคมดังกล่าวเป็นพรรคการเมืองซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยชอบตามรัฐธรรมนูญ

2. หากเป็นการกระทำความผิดเล็กน้อย หรือ

3. วัตถุประสงค์ของสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นเกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา 84 ถึง 87 ความผิดฐานนี้เกี่ยวข้องกับการเข้าเป็นสมาชิก (membership) หรือการให้การสนับสนุน (Support) แก่สมาคมซึ่งบุคคลใดก็ตามที่ก่อตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีการกระทำความผิด จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับ นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่พยายามก่อตั้งสมาคมดังกล่าว ต้องระวางโทษด้วยเช่นกันและหากผู้กระทำความผิดเป็นหนึ่งในผู้ที่เป็น แกนนำหรือได้กระทำความผิดอย่างร้ายแรงจะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี

แต่อย่างไรก็ดีหากเป็นการกระทำความผิดเล็กน้อย ศาลอาจพิจารณาลงโทษให้ตามที่เหมาะสมดังที่ได้บัญญัติไว้ได้ นอกจากนี้ศาลอาจใช้ดุลพินิจในการลดโทษตามมาตรา 49 (2) หรืออาจสั่งให้ปล่อยตัวผู้กระทำความผิดได้หากผู้กระทำความผิดมีความพยายามในการยับยั้ง การดำรงอยู่ของสมาคมหรือได้กระทำการเพื่อมิให้การกระทำความผิดของสมาคมบรรลุวัตถุประสงค์ หรือผู้กระทำความผิดสมัครใจในการเปิดเผยถึงแผนการในการกระทำความผิดของสมาคมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐทราบ และสามารถระงับยับยั้งเหตุการณ์ดังกล่าวได้ และในกรณีที่ผู้กระทำความผิด

สามารถป้องกันยับยั้งการดำรงอยู่ของสมาคมหรือเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ

2) ความผิดฐานก่อตั้งสมาคมผู้ก่อการร้าย

ในการบัญญัติความผิดฐานนี้ประมวลกฎหมายอาญาสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้กำหนดให้เป็นความผิดร้ายแรง สำหรับบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกหรือให้การสนับสนุนแก่สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผลกระทบของเหตุการณ์การก่อการร้ายของกลุ่ม Red Army Faction (RAF) ซึ่งได้ก่อเหตุวางระเบิด ลักพาตัว ลอบสังหารผู้นำทางการเมืองคนสำคัญ ปล้นธนาคาร เป็นต้น และในช่วงทศวรรษที่ 70 โดยบทบัญญัติมาตรา 129a นี้ได้บัญญัติเพิ่มเติมขึ้นในปี ค.ศ. 1976 (พ.ศ. 2519) และได้มีความพยายามที่จะกำหนดนิยามคำว่าก่อการร้าย แต่เนื่องจากองค์ประกอบของความผิดฐานนี้นั้นไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนและได้มีการแก้ไขปรับปรุงหลายครั้ง ทั้งนี้สามารถสรุปองค์ประกอบของการก่อการร้ายได้เป็นสองส่วน ได้แก่ ในส่วนของแรงจูงใจ (Motivation) โดยผู้กระทำความผิดจะกระทำไปโดยความเชื่อตามลัทธิของตน และในส่วนของได้แก่ วิธีการกระทำ (Methodology) ซึ่งผู้ก่อการร้ายจะกระทำการ โจมตีเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อความรู้สึกของคนจำนวนมาก

มาตรา 129 a ความผิดฐานก่อตั้งสมาคมผู้ก่อการร้าย

(1) ผู้ใดก่อตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยตรงเพื่อกระทำการ ดังต่อไปนี้

1. ฆาตกรรมภายในสถานการณ์พิเศษ (มาตรา 211) ฆาตกรรม (มาตรา 212) หรือการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (มาตรา 6 ประมวลกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ) หรืออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ (มาตรา 7 ประมวลกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ) หรือ War Crime

2. กระทบต่อเสรีภาพของบุคคล ได้แก่ การลักพาตัวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแบล็คเมล์ ตามมาตรา 239a หรือการจับเป็นตัวประกัน ตามมาตรา 239b ผู้ใดเข้าร่วมในสมาคมลักษณะดังกล่าวในฐานะสมาชิกต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบปี

(2) โทษเดียวกันนี้ใช้บังคับกับบุคคลผู้ก่อตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมหลักเพื่อกระทำการดังต่อไปนี้

1. กระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตราย แก่กายหรือจิตใจอย่างสาหัส (Causing grievous bodily harm) ตามมาตรา 226

2. กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบคอมพิวเตอร์ (Computer sabotage) ตามมาตรา 303b กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐ (Destruction of buildings) ตามมาตรา 305 กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจที่สำคัญ (Destruction of important means of production etc) ตามมาตรา 305a หรือกระทำความผิดอัน ก่อให้เกิดอันตราย

แก่ประชาชนทั่วไป โดยการวางเพลิง arson (มาตรา 306 to 306c) หรือ ทำให้เกิด ระเบิดนิวเคลียร์ (Causing a nuclear explosion) (มาตรา 307(1) to (3)) ทำให้เกิดระเบิด (Causing an explosion) (มาตรา 308 (1) to (4)) ทำให้เกิดการแพร่กระจายของรังสี (Misuse of ionising radiation) (มาตรา 309 (1) to (5)) ทำให้เกิดอุทกภัย (Causing flooding) (มาตรา 313) ทำให้เกิดอันตราย โดยการใส่สารพิษ Causing a common danger by poisoning (มาตรา 314) หรือทำให้เกิดความเสียหาย แก่ระบบการขนส่งสาธารณะ Dangerous disruption of rail, ship and air traffic (มาตรา 315 (1), (3) or (4)) ทำให้เกิดความเสียหายแก่โครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ Disruption of public services (มาตรา 316b (1) or (3)) ทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐโดยการ โจมตีทางอากาศหรือ การเดินเรือทางทะเล Attacks on air and maritime traffic (มาตรา 316c (1) to (3)) กระทบระบบ โทรคมนาคม Disruption of telecommunications facilities (มาตรา 317(1)) 2. committing offences under section 303b, section 305, section 305a or offences endangering the general public under sections 306 to 306c or section 307(1) to (3), section 308(1) to (4), section 309(1) to (5), section 313, section 314 or section 315(1), (3) or (4), section 316b(1) or (3) or section 316c (1) to (3) or section 317(1), 3. committing offences against the environment under section 330a(1) to (3), 4. committing offences under the following provisions of the Weapons of War (Control) Act: section 19 (1) to (3), section 20(1) or (2), section 20a(1) to (3), section 19 (2) No 2 or (3) No 2, section 20(1) or (2), or section 20a(1) to (3), in each case also in conjunction with section 21, or under section 22a(1) to (3) or 5. committing offences under section 51(1) to (3) of the Weapons Act; or by any person who participates in such a group as a member, if one of the offences stipulated in Nos 1 to 5 is intended to seriously intimidate the population, to unlawfully coerce a public authority or an international organisation through the use of force or the threat of the use of force, or to significantly impair or destroy the fundamental political, constitutional, economic or social structures of a state or an international organisation, and which, given the nature or consequences of such offences, may seriously damage a state or an international organization

3. กระทำความผิดฐานก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนโดยการปล่อยสารพิษ ตามมาตรา 330a (1) to (3)

4. กระทำความผิดตาม the Weapons of War (Control) Act 5. กระทำความผิด ตามมาตรา 51(1) แห่ง the Weapons Act

(3) หากการกระทำของสมาคมดังกล่าวเป็นการกระทำตามอนุมาตรา (1) หรือ (2) ข้างต้น จะได้รับโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี

(4) หากผู้กระทำความผิดเป็นแกนนำจะได้รับโทษจำคุกไม่น้อยกว่าสามปีในกรณีกระทำความผิดตามอนุมาตรา (1) หรือ (2) ข้างต้น และจะได้รับโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีในกรณีกระทำความผิดตามอนุมาตรา (3)

(5) ผู้ใดสนับสนุนสมาคมดังกล่าวจะได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ หกเดือนถึงสิบปีในสำหรับ ความผิดตามอนุมาตรา (1) และ (2) และจะได้รับโทษจำคุกไม่เกินห้าปีสำหรับความผิดตามอนุมาตรา (3) และผู้ใดเป็นธุระจัดหาสมาชิกให้กับสมาคมเพื่อกระทำความผิดตามอนุมาตรา (1) หรือ อนุมาตรา (2) จะได้รับโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี

(6) ในกรณีที่เป็นผู้สมรู้ร่วมคิดซึ่งได้กระทำความผิดเล็กน้อยและไม่มีความสำคัญในการกระทำความผิดตามอนุมาตรา (1), (2), (3) และ (5) ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจลดโทษได้ ตามมาตรา 49 (2)

(7) มาตรา 129 (6) สามารถนำมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(8) ในการเพิ่มโทษจำคุกศาลสามารถเพิ่มโทษได้ไม่เกินหกเดือน

4.4 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ความผิดฐานการก่อการร้ายประเทศฝรั่งเศสบัญญัติเป็นความผิดพิเศษในประมวลกฎหมายอาญา (Legifrance, Code Penal) บรรพ 4 ลักษณะที่ 2 หมวด 1 ว่าด้วยการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย มาตรา 421-1 ถึง มาตรา 421-5 และหมวด 2 บทบัญญัติพิเศษ (Special Provision) มาตรา 422-1 ถึง 422-7 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย การกำหนดความผิดที่เป็นการกระทำการก่อการร้ายเมื่อได้กระทำโดยเจตนาซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้กระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อความสงบเรียบร้อยอย่างร้ายแรงโดยใช้การขู่เข็ญหรือสร้าง ความหวาดกลัว ดังนี้เจตนาทำร้ายต่อชีวิต เจตนาทำร้ายร่างกายของบุคคล การลักพาตัวการคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการจี้เครื่องบิน เรือ หรือการขนส่งอย่างอื่น ๆ ที่บัญญัติในบรรพ 2 ของประมวลกฎหมายนี้ การลักทรัพย์และกรร โชกทำลาย ทำให้เสียชีวิตและเสียหายรวมทั้งความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามที่บัญญัติไว้ในบรรพ 3 ของกระบวนกฎหมายในความผิดที่กระทำโดยหน่วยลับและขบวนการที่บัญญัติไว้ในมาตรา 431-13 ถึง 431-17 และความผิดที่บัญญัติไว้ในมาตรา 434 - 6, มาตรา 441 - 2 และมาตรา 441 - 5 การผลิตหรือการรักษาเครื่องจักรวัตถุที่มีอันตรายหรือวัตถุระเบิดตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติ ลงวันที่ 19 มิถุนายน ค.ศ. 1871 (พ.ศ. 2414) ซึ่งยกเลิกกฎหมายลงวันที่ 4 กันยายน ค.ศ. 1780 (พ.ศ. 2523) ว่าด้วยการผลิตอาวุธสงครามการผลิตจำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกสารระเบิดตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 6, 10 พระราชบัญญัติที่ 70 - 575 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม ค.ศ. 1970 (พ.ศ. 2513) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับว่าด้วยดินระเบิดและวัตถุต่าง ๆ การซื้อ การเก็บรักษา การขนส่ง

หรือการบรรทุกระเบิดโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรืออุปกรณ์ที่ทำด้วยสารระเบิดตามมาตรา 38 ลงวันที่ 18 เมษายน ค.ศ. 1939 (พ.ศ. 2482) ว่าด้วยข้อบังคับเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางทหาร อาวุธและกระสุน การควบคุม การนำไป และการขนส่งอาวุธและกระสุนในประเภทที่ 1 และ ประเภทที่ 4 ตาม มาตรา 4, 28, 31 และ 32 การรับสิ่งของที่เป็นความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรค 1-4 การฟอกเงินที่กำหนดไว้ในหมวด 4 ลักษณะ 2 บรรพ 3 การบั่นหั่นตามมาตรา 465-1 ของประมวลกฎหมายการเงินและเงินตราการนำสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ หรือสัตว์ หรือสิ่งแวดล้อมเข้ามาในบรรยากาศ บนพื้นผิวหรือในดิน ในอาหาร หรือส่วนผสม หรือในน้ำ รวมทั้งเขตน่านน้ำจะเป็นความผิดฐานก่อการร้ายเมื่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลกระทำโดยเจตนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรบกวนความสงบเรียบร้อยอย่างร้ายแรง โดยการขู่เข็ญหรือทำให้หวาดกลัว (มาตรา 421-2)

2) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำเกี่ยวกับกลุ่มก่อการร้าย

(1) การกำหนดให้การมีส่วนร่วมในกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นหรือสมคบกัน โดยรู้ว่าเป็นการเตรียมการกระทำการที่เข้าองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างซึ่งเป็นการก่อการร้ายที่บัญญัติไว้ในมาตราต่าง ๆ ให้ถือเป็นการก่อการร้าย (มาตรา 421-2-1)

(2) การกำหนดความผิดสำหรับบุคคลที่ไม่สามารถหาร้ายได้ในการดำรงชีวิต ถ้าได้มีการติดต่ออย่างใกล้ชิดเป็นนัยกับบุคคลหรือหลายคน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 421-1 ถึง 421-2 มีโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปีและปรับ 1 แสนยูโร (มาตรา 421-23)

3) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินการก่อการร้าย

การกำหนดการให้เงินทุนแก่องค์การก่อการร้าย การจัดหารวบรวม หรือ จัดการ กองทุนหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ โดยการให้คำแนะนำดังกล่าวโดยมีเจตนาให้ใช้กองทุนหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สิน หรือรู้ว่ามีเจตนาที่จะนำไปใช้ทางหมดหรือบางส่วนเพื่อการกระทำความผิด การก่อการร้ายบัญญัติไว้ในหมวดนี้ ไม่ว่าจะกระทำนั้นจะบรรลุผลหรือไม่ให้เป็นความผิดฐานก่อการร้าย (มาตรา 421-22) การพยายามกระทำความผิดเกี่ยวกับการให้เงินทุนแก่องค์การก่อการร้าย ตามมาตรา 421-22 ให้ลงโทษสถานเดียวกัน (มาตรา 421-5)

4) การเพิ่มโทษสำหรับความผิดการก่อการร้าย

(1) ความผิดตามมาตรา 421-1 ให้เพิ่มโทษ เมื่อเป็นความผิดก่อการร้ายความผิดที่มีโทษจำคุก 30 ปี ให้เพิ่มเป็นจำคุกตลอดชีวิตโทษจำคุก 20 ปี ให้เพิ่มเป็น 30 ปี โทษจำคุก 15 ปี ให้เพิ่มเป็น 20 ปี โทษจำคุก 10 ปี ให้เพิ่มเป็น 15 ปี โทษจำคุก 7 ปี ให้เพิ่มเป็น 10 ปี โทษจำคุก 5 ปี ให้เพิ่มเป็น 7 ปี ให้เพิ่มโทษทวีคูณสำหรับความผิดที่มีโทษจำคุกชั้นสูง 3 ปี (มาตรา 421-3)

(2) ความผิดฐานก่อการร้ายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 421-2 การกำหนดโทษจำคุก 20 ปี และปรับ 350,000 ยูโร (มาตรา 421-4)

(3) การกระทำความผิดก่อให้เกิดมีผู้เสียชีวิตคนเดียวหรือหลายคน กำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับ 750,000 ยูโร

(4) ความผิดก่อการร้ายตามมาตรา 4212-1 และ มาตรา 4212-2 และมาตรา 421-2-2 กำหนดโทษจำคุก 10 ปี และปรับ 325,000 ยูโร (มาตรา 421-5)

(5) ความผิดนำหรือผู้ก่อการของกลุ่มบุคคลหรือการสมคบกันตามมาตรา 421-2-1 ให้ลงโทษจำคุก 20 ปี และปรับ 500,000 ยูโร

5) การกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัย

การกำหนดให้นำวิธีการเพื่อความปลอดภัย ตาม 132 -23 ร้ายแรงตามมาตรา 421-1 และความผิดไม่ร้ายแรงที่มีโทษ 10 ปี (มาตรา 423-1) ความผิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มหรือสมคบกันเพื่อเตรียมการก่อการร้าย ตามมาใช้กับความผิด มาตรา 421-2-1 และ ความผิดเกี่ยวกับ ตามมาตรา 421-2-2 (มาตรา 421-5)

6) การกำหนดเหตุยกเว้นโทษและเหตุลดโทษ

(1) การยกเว้นโทษสำหรับการพยายามกระทำความผิดก่อการร้ายจะได้รับการยกเว้นโทษในกรณีที่ผู้พยายามได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของศาลฝ่ายปกครองทราบ และป้องกันมิให้การกระทำความผิดเกิดขึ้นและระบุตัวผู้กระทำความผิดถ้ากระทำได้ (มาตรา 422-1)

(2) การลดโทษผู้กระทำความผิดหรือผู้สนับสนุนกรณีที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของศาลหรือฝ่ายปกครองทราบการกระทำความผิดเพื่อยับยั้งหรือมิให้สูญเสียชีวิตหรือบาดเจ็บทำให้หลีกเลี่ยงการกระทำความผิดและระบุตัวผู้กระทำความผิดคนอื่นได้ ถ้ากระทำได้ผู้กระทำความผิดหรือผู้สนับสนุนจะรับการลดโทษจำคุกลงกึ่งหนึ่ง ในกรณีที่ความผิดนั้นมีโทษจำคุกตลอดชีวิตให้ลดโทษเหลือ 20 ปี (มาตรา 422-2)

7) การเพิ่มโทษสำหรับบุคคลธรรมดา นิติบุคคล และบุคคลต่างด้าว

(1) บุคคลธรรมดาซึ่งถูกลงโทษในความผิดตามลักษณะนี้ให้เพิ่มโทษ ดังนี้ การตัดสิทธิพลเมืองสิทธิทางแพ่งและสิทธิในครอบครัวตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131-26 ระยะเวลาการตัดสิทธิให้เพิ่มขึ้นเป็น 15 ปี สำหรับความผิดร้ายแรงและ ความผิดไม่ร้ายแรง 10 ปี การห้ามตามเงื่อนไขตาม มาตรา 131-27 ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ทางสังคมหรือวิชาชีพเมื่อได้กระทำความผิด ห้ามประกอบอาชีพชั่วคราวสูงสุดนี้ให้เพิ่มเป็น 10 ปี การห้ามเข้าเขตกำหนดตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131-31 ระยะเวลาสูงสุดให้เพิ่มขึ้นเป็น 15 ปี ในกรณีความผิดร้ายแรงและ 10 ปี กรณีความผิดไม่ร้ายแรง (มาตรา 422-3)

(2) บุคคลต่างด้าวที่ถูกลงโทษในความผิดลักษณะนี้อาจถูกเนรเทศจากดินแดนฝรั่งเศสโดยถาวรหรือกำหนดระยะเวลาสูงสุด 10 ปีตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131-30 (มาตรา 422-4)

(3) นิติบุคคลอาจมีความรับผิดชอบทางอาญาในความผิดก่อการร้ายในลักษณะนี้ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131-2 บทลงโทษสำหรับนิติบุคคล ได้แก่ ปรับตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131-38 หรือ ปรับบทลงโทษตามมาตรา 131-39 19 ห้ามตามข้อ (2) ของมาตรา 131-39 ให้ใช้แก่การกระทำตามหรือการประกอบกิจการซึ่งความผิดได้เกิดขึ้น (มาตรา 422-5)

8) การกำหนดโทษเกี่ยวกับทรัพย์สิน

(1) บุคคลธรรมดา และนิติบุคคลซึ่งได้รับโทษในความผิดนี้จะถูกลงโทษเพิ่มขึ้นโดยการริบทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนไม่ว่าสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งตนเป็นเจ้าของหรือเป็นเจ้าของร่วมกับบุคคลอื่น (มาตรา 422-6)

(2) การนำทรัพย์สินหรือเงินที่ได้มาจากผู้กระทำความผิดก่อการร้ายให้เป็นกองทุนช่วยเหลือผู้เสียหายในความผิดและในความผิดอื่น (มาตรา 422-7)

4.5 ประเทศอังกฤษ

จากการที่ประเทศอังกฤษต้องประสบกับปัญหาการก่อการร้ายมาเป็นเวลานาน ทำให้ต้องมีการพัฒนามาตรการในการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ในแต่ละยุคสมัยจนกระทั่งได้มีการปฏิรูปกฎหมายเป็น The Terrorism Act 2000 (พ.ศ. 2544) ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่บัญญัติบังคับเป็นการถาวรเพื่อเป็นมาตรการทางกฎหมายในการที่จะลงโทษผู้ก่อการร้ายไม่ว่าจะเป็นขบวนการ IRA ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายซึ่งอยู่ภายในประเทศ หรือในระดับท้องถิ่น แต่ยังคงรวมถึงการบังคับใช้กับกลุ่มก่อการร้าย ระหว่างประเทศ เช่น กลุ่ม Al Qaida อีกด้วย

สำหรับ The Terrorism Act 2000 (TACT) (พ.ศ. 2544) ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมบางส่วนโดย The Terrorism Act 2006 (พ.ศ. 2549) และ The Counter-Terrorism Act 2008 (พ.ศ. 2551) มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2001 (พ.ศ. 2545) มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) กำหนดนิยามความหมายของการก่อการร้ายไว้ใน Section 1 มีใจความว่า “การก่อการร้าย” หมายถึง

(1) การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำการอันเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อบุคคล หรือ สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สิน หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือเป็นอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่น หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนหนึ่งส่วนใด หรือเป็นการรบกวนหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์

(2) การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำเพื่อบังคับรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐบาลระหว่าง ประเทศหรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมือง หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

(3) การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำโดยมีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง ศาสนา เชื้อชาติหรืออุดมการณ์

จากนิยามดังกล่าวสรุปได้ว่าการก่อการร้าย หมายถึง การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำการซึ่งเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเป็นการทำความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือเป็นอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่นหรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนหนึ่งส่วนใด หรือเป็นการรบกวนหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด โดยมีมุ่งหมายเพื่อบังคับรัฐบาล หรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมือง

2) การกำหนดให้องค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นผู้ก่อการร้าย (Proscribed Organizations) การกำหนดให้องค์กรกลุ่มบุคคลใดเป็นกลุ่มก่อการร้าย ใน Terrorism Act 2000 (พ.ศ. 2544) ได้กำหนดรายชื่อองค์กรไว้ในตารางที่ 2 ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการปฏิบัติการใดภายใต้ชื่อองค์กร ที่ได้กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว โดยองค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดก็ตามที่กระทำการหรือมีส่วนร่วม ในการกระทำลักษณะของการก่อการร้าย การเตรียมในลักษณะการก่อการร้าย การส่งเสริมหรือ สนับสนุนการก่อการร้าย หรือไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ซึ่งรัฐมนตรี (Secretary of State) จะเป็นผู้มีอำนาจกำหนดให้องค์กรหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นกลุ่ม ก่อการร้าย และมีอำนาจสั่งเพิกถอนการกำหนดเป็นกลุ่มก่อการร้ายด้วย โดยผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอ เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ได้แก่ องค์กรที่ถูกกำหนด หรือบุคคลใดที่ได้รับผลกระทบจากการ กำหนดให้เป็นกลุ่มก่อการร้ายหรือถูกกระทำในชื่อของกลุ่มผู้ก่อการร้าย พร้อมทั้งสามารถอุทธรณ์ คำสั่งต่อคณะกรรมการ Proscribed Organizations Appeal Commission ซึ่งคณะกรรมการอาจมี คำสั่งยื่น หรือยกเลิกคำสั่งของรัฐมนตรี ในกรณีที่ไม่ได้รับการเพิกถอนจากการกำหนดให้เป็นกลุ่ม ก่อการร้าย ก็สามารถอุทธรณ์ในส่วนของปัญหาข้อกฎหมายมายังศาลอุทธรณ์ได้อีกด้วย แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการ หากคณะกรรมการไม่อนุญาตให้อุทธรณ์ต่อศาลก็ต้อง ได้รับความยินยอมจากศาลอุทธรณ์ที่พิจารณาอุทธรณ์ โดยศาลจะมีคำสั่ง ให้อุทธรณ์แล้วจึงจะ พิจารณาอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายนั้น

การกำหนดความผิดสำหรับผู้ที่ เป็นสมาชิก หรือผู้สนับสนุนต่อกลุ่มผู้ก่อการร้าย Terrorism Act 2000 (พ.ศ. 2544) ได้กำหนดว่าเมื่อองค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดถูกกำหนดเป็นกลุ่ม ก่อการร้ายแล้ว ผู้ที่เป็นสมาชิก ผู้สนับสนุนต่อกลุ่มก่อการร้ายถือว่ามีความผิด โดยผู้เป็นสมาชิก หรืออ้างตัวว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มก่อการร้ายนั้น ต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

รวมทั้งผู้ที่กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนเมื่อทำการชักชวน อุปการะกลุ่มก่อการร้ายโดยให้เงินหรือทรัพย์สินอื่น ในการเตรียมจัดหา หรือช่วยเหลือ โดยรู้ว่าเป็นการสนับสนุนหรือเป็นการประชุมของบุคคลที่เป็นสมาชิกหรืออ้างตัวว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มก่อการร้าย ผู้สนับสนุนต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

จากข้อมูลข้างต้นหากจะจัดให้มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแล้ว ซึ่งประมวลได้จากมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ตามที่กฎหมายต่างประเทศ ทั้ง 5 ประเทศและประเทศไทย ดังกล่าวแล้วนั้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศ ได้กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในเรื่องต่อไปนี้ (ดูตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของไทยกับต่างประเทศ

มาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย	ไทย	สหรัฐอเมริกา	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	อังกฤษ	เครือรัฐออสเตรเลีย
กำหนดนิยาม คำว่า “การก่อการร้าย”	✓	✓	×	×	✓	✓
กำหนดความผิดฐานก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กำหนดองค์ประกอบความผิดฐานก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ความผิดเกี่ยวกับองค์กรก่อการร้ายหรือ กลุ่มก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กำหนดความผิดสำหรับการเป็นสมาชิกก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กำหนดความผิดสำหรับการสนับสนุนการก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓

มาตรการป้องกัน และปราบปรามการ ก่อการร้าย	ไทย	สหรัฐ อเมริกา	สาธารณรัฐ ฝรั่งเศส	สหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมนี	อังกฤษ	เครือรัฐ ออสเตรเลีย
แยกประเภทการก่อ การร้ายภายใน - ภายนอก	x	✓	x	✓	✓	x
กำหนดความผิด สำหรับการเตรียม ก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กำหนดเหตุยกเว้น โทษและเหตุลดโทษ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
มีองค์กรเฉพาะเพื่อ ป้องกันและปราบปราม การก่อการร้าย	x	✓	✓	✓	✓	x
การกำหนดให้องค์กร ใดหรือกลุ่มบุคคลใด เป็นผู้ก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
เกณฑ์การประเมิน สถานการณ์การก่อ การร้าย	✓	x	x	x	x	x
มีเจ้าหน้าที่เฉพาะใน การป้องกันและ ปราบปรามการก่อ การร้าย	x	✓	✓	✓	✓	x
มีมาตรการป้องกัน การก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
มีมาตรการปราบปราม การก่อการร้าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
มีการกำหนดให้เป็น ความผิดสากล	✓	✓	✓	✓	✓	✓

มาตรการป้องกัน และปราบปรามการ ก่อการร้าย	ไทย	สหรัฐ อเมริกา	สาธารณรัฐ ฝรั่งเศส	สหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมนี	อังกฤษ	เครือรัฐ ออสเตรเลีย
มาตรการคุ้มครอง เหยี่ยวา	✓	✓	✓	✓	✓	x
การดำเนินการเกี่ยวกับ เงินหรือทรัพย์สิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การมีส่วนร่วมของ ประชาชน	x	x	x	x	x	x
บทกำหนดโทษ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กำหนดอายุความ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
บัญญัติแยกเป็น กฎหมายเฉพาะ	x	✓	x	x	✓	x

กฎหมายของแต่ละประเทศจะมีการกำหนดนิยามความหมายของคำว่า “การก่อการร้าย” และลักษณะของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่เหมือนกันและแตกต่างกันตามบริบทและวัฒนธรรมภายในของแต่ละประเทศ แต่อย่างไรก็ดี แต่ละประเทศก็จะมีกรบัญญัติให้การก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญาที่มีลักษณะร้ายแรงและมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็น มีการกำหนดให้เป็นความผิดสากล ความผิดเกี่ยวกับองค์กรก่อการร้ายหรือ กลุ่มก่อการร้าย กำหนดความผิดสำหรับการเป็นสมาชิกก่อการร้าย กำหนดความผิดสำหรับการสนับสนุนการก่อการร้าย การกำหนดเหตุยกเว้นโทษและเหตุผลโทษ การกำหนดให้องค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นผู้ก่อการร้าย การดำเนินการเกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สิน การกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย รวมทั้งการกำหนดบทกำหนดโทษและอัตราโทษไว้สำหรับการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด เพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เป็นต้นซึ่งเป็นไปตามแนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่ปรากฏในกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522) อนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ. 1984 (พ.ศ. 2527) และอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ก่อให้เกิดประเด็นที่จะตรวจสอบได้ว่า

ประเทศไทยมีกฎหมายที่ใช้เพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพแล้วหรือไม่ มีมาตรการใดที่จำเป็นต้องบัญญัติเพิ่มเติมและควรกำหนดอย่างไรต่อไป

5. โครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการก่อการร้าย

ผลจากการวิเคราะห์กฎหมายไทย กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศพบว่า การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของไทยมีกฎหมายใช้บังคับที่วิเคราะห์มี 15 ฉบับ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีความแตกต่างกันและบางครั้งก็ทับซ้อนกันจนทำให้เกิดความสับสนในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ส่วนกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศนั้นก็มียุ่หลายฉบับที่มีทั้งที่วางมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในรูปแบบต่าง เช่น ทางเรือ ทางเครื่องบิน ส่วนกฎหมายต่างประเทศชาติมีการให้คำนิยามหรือความหมายของการก่อการร้ายรวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายต้นแบบได้

การวิจัยมีแนวคิดว่าเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย คือต้องมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยตรง เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมีประสิทธิภาพ สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีและสามารถลงโทษได้ ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย จึงจัดให้มีกรอบประเด็นที่เป็นโครงสร้างของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

โครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ประกอบด้วย 7 ประเด็น มีดังนี้

1) คำนิยาม

“ผู้ก่อการร้าย” หมายความว่า ผู้ก่อพฤติกรรมรุนแรงซึ่งมีเจตนาที่จะทำให้เกิดความกลัวโดยกระทำการเพื่อจุดประสงค์ทางการเมือง ศาสนา หรืออุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการกระทำที่เจตนา หรือไม่ใส่ใจต่อความปลอดภัยและความสงบสุขของประชาชนในพื้นที่หรือรัฐ และกระทำโดยองค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ

“พฤติกรรมรุนแรง” หมายความว่า การกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สิทธิ เสรีภาพ อนามัย ทรัพย์สินของประชาชน เจ้าหน้าที่และรัฐ สิ่งแวดล้อม ระบบเศรษฐกิจ ระบบขนส่งสาธารณะ ระบบการโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ โดยไม่จำกัดรูปแบบและวิธีการ

2) องค์ประกอบความผิดฐานก่อการร้าย

“ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้

(1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

(2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ ระบบการขนส่ง สาธารณะ ระบบโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

(3) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีพฤติการณ์รุนแรง มุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญ หรือบังคับ รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

การกระทำในการเดินขบวน หุมนุ่ม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวก่อให้เกิดการเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย”

3) การประเมินสถานการณ์ก่อการร้าย

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

- (1) ประเมินจากความรุนแรงของการกระทำ
- (2) ประเมินจากความรุนแรงของผลแห่งการกระทำ
- (3) วัดความสามารถของการก่อการร้าย

(3.1) สรรพกำลัง (คน อาวุธ) วิธีที่ใช้ ความเชี่ยวชาญที่จะเอื้อต่อการบรรลุเป้าหมาย /การวางแผน /วิธีการก่อเหตุ / ความรู้ความชำนาญพื้นที่ที่กำหนดเป้าหมาย เป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อความมั่นคงของชาติ

(4) กระบวนการในการปราบปรามและป้องกันการก่อการร้าย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน
2. การสืบสวน จับกุม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
3. การสอบสวน การฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
4. การพิจารณาพิพากษา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
5. องค์กรและเจ้าหน้าที่

- ให้มีการจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบในการปราบปรามและป้องกันการก่อการร้าย และมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจ ฝ่ายทหาร และฝ่ายปกครอง ซึ่งกำหนดให้มีอำนาจพิเศษในการสืบสวน จับกุม ควบคุมตัว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2547 และพระราชกำหนดสถานการณ์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

- ให้มีคณะกรรมการประเมินสถานการณ์การก่อการร้าย

6. บทกำหนดโทษ

- พิจารณาจากจำนวนผู้กระทำความผิด รูปแบบลักษณะ วิธีการ การกระทำ ความผิด รวมไปถึงความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น

7. อายุความ

- ไม่มีอายุความ หรือ

- อายุความ 20 ปี หรือ

- อายุความ 10 ปี

โครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายนี้จะเป็นประเด็นที่นำไปสู่การจัดทำการมีส่วนร่วมออกแบบ ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) เพื่อให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสีย และเกี่ยวข้องการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย ได้มีส่วนร่วมกันออกแบบโครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย เพื่อที่จะเป็นการยืนยันคำตอบที่ได้มาจากการวิจัยตามวิธีวิทยาการวิจัยที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 และเพื่อจัดทำกฎหมายกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในบทที่ 5 ต่อไป